

demokrasi için birlik

Yıl.1 Sayı. 7-8 DM. 1,50 Eylül-Ekim 1982

Bir büyük
devrimci,
devlet adamı
ve barış
savaşçısı
**LEONİD İ.
BREJNEV
ÖLDÜ**

ÖRGÜT HABERLERİ

*****
İSVİÇRE
*****

11 Eylül günü İsviçre' nin Bern şehrinde Demokrasi İçin Birlik, Gerçek, Birkom ve Şili' li demokrasi güçleriyle birlikte ortak bir miting ve yürüyüş yapıldı. İsviçre' de bu zamana kadar yapılan en geniş eylem birliklerinden biri olan ortak mitingin yankıları çok yaygın oldu. İsviçre gazeteleri, Türkiyelilerin ilk olarak bu derece kalabalık bir şekilde yürümelerinden övgü ile söz ettiler. Bazı örgütler tarafından alınan ortak kararlara uyulmadığı protesto mitingi, yapılan ortak konuşma ile sona erdi. Miting sonrası yapılan değerlendirmede ortak kararlara uymayan örgütler yanlışlıklarını kabullendiler ve eylem birliğinin gelişip, güçlenmesi için bundan böyle yanlışların tekrarlanmayacağını vurguladılar.

Ayrıca 10 Eylül günü Şili' li demokratlarla ortak bir kapalı salon toplantısı düzenlendi. Ortak konuşmalar yapıldığı, anti-faşist türkülerin ve şiirlerin okunduğu kapalı salon toplantısı coşkulu bir hava içerisinde geçti.

*****
FEDERAL ALMANYA
*****

BERLİN *****
Batı Berlin Senatosunun yabancı düşmanı politikası ve bunu ağırlık-

lı olarak da Filistinlilere yönelmesini protesto etmek amacıyla 23.10. tarihinde yapılan mitinge Türkiyeli örgütlerin oluşturdukları Anti Faşist Komite olarak katıldı. 4000 kişilik bir kitlenin katıldığı miting yabancı düşmanlığına atılmış büyük bir şamar oldu.

9 Ekim tarihinde Diyarbakır Hapishanesi'ndeki faşist cuntanın katliamlarını protesto etmek amacıyla Anti Faşist Komite tarafından bir miting düzenlendi. Yapılan mitinge 2500 kişi katıldı. Ozanların, müzik gruplarının ve folklorlerin de yer aldığı miting başarılı bir şekilde geçti.

DÜSSELDORF*****

Demokrasi İçin Birlik Düsseldorf Komitesi, DTİ-GB, Devrimci İşçi Sempatizanları, Komkar ve Düsseldorf İşçi Derneği Düsseldorf' ta Cunta Anayasasına karşı kitleye açık bir toplantı düzenlediler. 60 civarında bir kitlenin katıldığı toplantıda örgütler Cunta Anayasası ile görüşlerini belirttiler. Daha sonra açılan tartışmaya çok sayıda dinleyici katıldı. Toplantı çok canlı ve başarılı bir şekilde sonuçlandı.

FRANKFURT*****

DİB Frankfurt Bölge Komitesi Cunta Anayasası ile ilgili bir seminer düzenledi. Geniş bir kitlenin katıl-

dığı toplantıda Cunta Anayasasının içyüzü ve yurt dışında bu halk düşmanı Anayasaya karşı Türkiyeli demokratların görevleri üzerinde duruldu. Cunta Anayasası ile ilgili bir bildiri de çıkartan komitemiz bilinin dağıtımını en geniş bir şekilde yaptı.

Arbeiter Wohlfahrt' ın yıllık festine yayın standı açarak katılan DİB-FK, standda almanca ve türkçe DİB yayınlarını sergiledi.

*****

BELÇİKA

*****

12 Eylül Askeri faşist darbesinin 2. yılı Belçika' daki Türkiyeli örgütlerce ortak protesto edildi. Limburg Türkiye Komitesi' nin çağrısı üzerine başlatılan görüşmeler sonucu DİB, BTİB, GERÇEK, BİRKOM ve TEKÖŞER örgütleri 11 Eylül günü Brüksel' de Türkiye Konsoloslugu önünde ortak bir protesto gösterisi yaptılar. Ortak bildiri ve afişin hazırlanıp, dağıtıldığı protesto eyleminde örgütler ortak belirlenen sloganları disiplinli bir şekilde var güçleriyle haykırdılar. Protesto eylemi Konsolosluk önünde yapılan konuşmalarla sona erdi.

DİB Belçika Komitesi, 4 Eylül günü örgüt lokalinde Cunta Anayasası ile ilgili bir seminer düzenledi. Seminer katılanlar tarafından ilgi ile izlendi.

Yine örgüt lokalinde Flamanca dil kursları başlatıldı. Haftanın belirli günlerinde yapılan Flamanca dil kurslarına geniş bir Türkiyeli işçi topluluğu katılıyor.

GELSENKİRCHEN
VE ÇEVRESİ
TÜRK İŞÇİ DERNEĞİ
NEO-FAŞİSTLERCE
YAKILDI

Gelsenkirchen ve Çevresi Türk İşçi Derneği 9 Kasım gecesi Alman faşistleri tarafından yakıldı. Gece geç saatlerde Derneğin kepenk ve camlarını kırarak içeri giren faşistler derneği ateşe verdiler. Dernek üzerinde oturan Türkiyeli ailelerin yangını görüp itfaiyeye haber vermeleri üzerine yangın söndürüldü.

Yangın üzerine aralarında DGB, Belediye, demokratik kuruluşlar ve basın temsilcilerinin de bulunduğu bir basın toplantısı düzenlendi. Gerek yangın olayı, gerekse de basın toplantısı basına geniş şekilde yansıtıldı.

Demokrasi İçin Birlik Federal Almanya Komitesi Gelsenkirchen' e bir temsilci ve mesaj göndererek olayı kınadı ve dayanışmalarını dile getirdi.

RAHAT UYUSUNLAR!

Uğruna can verdikleri kavganın bayrağı emin ellerdedir, düşürülmeyecektir!

8 Ekim! Bundan dört yıl önce Ankara Bahçelievlerde faşist cellatlar tarafından 7 yoldaşın hunharca katledildiği tarih. Gecenin zifirlikaranlığında saldırdı faşistler, 7 Türkiye İşçi Partisi ve Genç Öncü militanı yiğit kardeşlerimize. Kimisi boğuldu, kimisinin kafasına kurşun sıkılarak öldürüldü.

8 Ekim! Mustafa Suphi'ler'e başlatılan, Vedat Demircioğlu, Denizler, Yusufur, Hüseyinler ve Mahirler'e sürdürülen faşist terör, o gün daha bir insanlık dışı ve daha bir kallesçe uygulandı. Bilimsel sosyalist hareketin yiğit neferleri, partilerinin o gün Ankara' da düzenlediği 11 Temsilcileri toplantısına katılmanın toplantıda görev almanın onuru ve coşkusu içerisinde iken faşist cellatların saldırı-

sına hedef oldular. Faşistlerin en barbarca uygulamalarına karşı sınıf onurlarını korumayı bildiler. Kirletmediler onurlarını, leke sürdürmediler partilerine, gençlik örgütlerine. Dimdik, yiğitçe dikildiler faşizmin karşısına.

8 Ekim! Bizim onur günümüz. 7 Yoldaş ile birlikte Bağımsızlık, Demokrasi ve Sosyalizm Mücadelesinde şehit verdiğimiz tüm kardeşlerimizin önünde saygıyla eğildiğimiz gün. Onlara, kalbimizin en derinliklerinden, selamlarımızın en yücesini gönderdiğimiz gün.

8 Ekim! Kardeşlerimizin, uğruna can verdikleri kavga da daha bir bilendiğimiz gün. Bugün, öfkemiz kat kat fazla. Faşizme daha bir hınçlıyız. Kinimiz büyük. Kinimiz sınıf kinidir. Ant içtik, kanlarını

yerde bırakmamaya, ant içtik hesap sormaya.

Hesabını mutlaka soracağız. Soracağız hesabını, Suphi'lerin, Demircioğlu'ların, Deniz'lerin, Mahir'lerin, Bulut'ların, Öztürk'lerin, Türkler'lerin, Ceyhun'ların, daha dün Diyarbakır cezaevinde kaybettiğimiz Kürt yurtseverlerinin ve daha binlerce kardeşimizin, Kanlarını yerde bırakmayacağız. Ödettireceğiz yaptıklarını burjuvaziye, faşizme. Bu yolda, hep birlikte, kolkola, omuz omuza, el ele yürüyoruz sağlam adımlarla. Yürüyoruz faşizmin üstüne üstüne. Ve yoldaşlara, Bağımsızlık, Demokrasi ve Sosyalizm Mücadelesinde yitirdiğimiz tüm yiğit kardeşlerimize bir kez daha kalbimizin en derinliklerinden, selamlarımızın en yücesini yolluyoruz.

ANAYASA REFERANDUMU VE SONUÇLARI

Cunta anayasası 7 Kasım 1982'de referanduma sunuldu. %90 oranında "evet" oyunun çıktığı açıklandı.

Bir halk oylaması için gereksinim duyulan en asgari koşulların dahi olmadığı bilinmektedir: Anayasaya yalnızca "evet" denilebileceği yasalaştırılmışken, "hayır" demek yasaklanmıştı. Cunta şefinin anayasaya ilişkin olarak söylediklerini eleştirmek suç sayılmıştı. Dahası, sandık güvenliğini sağlamak ve sandık başında gözlemci bulundurmak önlenmişti, engellenmişti. Kendi başına bu koşullar bile, geniş halk yığınlarının "evet" için nasıl oy kullandıklarını anlamaya yeterlidir.

Kaldı ki, bu referandum dünyada ilk örnek de değildir. Tüm sıcaklığı ile Avrupa kamuoyunun hala belleğinde olan Yunan faşist cuntasının da referandum yaptırdığı ve %90'luk "evet" oyu aldığı herkesçe bilinmektedir. Şili askeri faşist cuntası ve benzeri Latin Amerika ülkeleri cuntalarının da politik avantajlar sağlamak, devletin yapısını tam olarak ve yeni baştan düzenlemek ve tam yerleşmek için anayasa referandumlarına başvurdukları hatırlardadır. Hepsinde de —bir istisna dışında— "evet" oylarının büyük oranlarda gerçekleştirilmiştir. Bir bağlamda, Evren Cuntası da emsali cuntaların yaptıklarını tekrarlamıştır.

Belirtilmeye çalışılan bu duruma karşın, anayasa referandumu ve sonuçları, artık 6 Kasım 1982 öncesi durumdan ve koşullarından farklı olan yeni bir dönemi başlatmıştır, yeni bir yapı oluşturmuştur. Bu nedenle, önde duran dönemin ve bu yeni yapının somut çözümlemesini yapmak, yürütülecek savaşımın yol ve yöntemlerini bunun ışığında belirlemek gerekmektedir.

Bu çerçevede anayasa referandumu rakamlarının demokrasi güçleri için ortaya çıkarttığı ilk sonuç şudur: %90 "evet" oyu, cuntaya tam yerleşmek ve ayaklarını yere basmak için gereken politik argümanları vermiştir. Bu, Cunta'ya geride kalabilmiş yasal olanakları, hala varlığını sürdürebilen en küçük demokratik mevziyi yoketmek için daha da saldırganlaşmasına olanak sağlamıştır. Cunta, devlet yapısının nitel olarak değiştirilmesi sürecini tamamlamak için elini çabuk tutacaktır. Anayasada belirtilen 70 ayrı alanın çıkartılacak yasalarla yeniden düzenlenmesi buna yeterli bir işarettir. Kısaca, referandumla çatısı örtülen faşist devlet yapısı, iç düzenlemesi de tamamlanarak oturulacak hale getirilecektir. Savaşımımız bakımından koşulların daha da zor ve çetin olacağı kuşkusuzdur.

İkincisi ise, referandumun açıklanan rakamlarından çıkartılması gereken sonuçlardır. Hemen belirtelim ki, %9'luk "red" oyu, Türkiye toplumunun demokrasi bilincini yansıtmamaktadır. Ayrıca bu oran, demokratik toplumsal muhalefetin ifadesi de değildir. Ne ki, %9'u bulan "red" oylarının iller bakımından dağılımına bakıldığında, en yoğun tepkinin —görelî de olsa— işçi sınıfından ve Kürt halkından geldiği görülmektedir. Türkiye Kürdistanı'nda, Kürt ulusal hareketinin en yoğun olduğu başta Diyarbakır olmak üzere Mardin, Siirt ve Tunce-

li'de "red" oyları oranının fazla olması bunun göstergesidir. İşçi sınıfımızın en yoğun olduğu başta İstanbul olmak üzere diğer sanayileşmiş yöreler için de aynı şey olmuştur. Bu, işçi sınıfımızın ve Kürt ulusunun, kendilerine ölümcül darbeler indirmeye yönelik düşmana karşı kararlılığını bildiğini, yeni dönemin koşullarında da savaşımına azimle devam etmeye hazırlandığını göstermektedir. Bu, demokratik toplumsal muhalefetin dinamosunu gözler önüne koymaktadır. Karanlık tablonun aydınlık yüzü de budur.

Bu iki nokta, şu temel saptamanın doğruluğunu bir kez daha kanıtlamaktadır: Cunta yıkılmadan demokrasi kurulamaz. Gözardı edilmeden, tüm canlılığıyla sürekli olarak yukarıda tutulması gereken hedef, işte budur.

Ama nasıl? Bu hedefe nasıl ulaşılabileceği? Yılgınlığa ve maceracılığa düşülmemesine dikkat edilerek yanıt aranması gerekli sorular bunlar olmalıdır. Denilebilir ki, yanıt bellidir, söylenmiştir: İşçi sınıfının birliği temelinde, demokrasi güçlerinin cephesinin örülmesi, yaratılması ve bunun iktidar seçeneği olarak kitlelere ulaştırılmasıdır. Kuşkusuz tek seçenek budur; ve bu, en genel ele alış biçimiyle de paylaşılmaktadır. Zaten sorun bu noktadan kaynaklanmamaktadır. Sorun, bu hedefe nasıl ulaşılabileceğidir. Gidilecek yolun kestirme ve kısa olması yetmemektedir. Aynı zamanda ve daha da önemlisi, girilen yolun geçit veren bir yol olmasıdır. Kısa ya da kestirme yol ancak geçit veriyorsa, hedefe yaklaşıyorlarsa ve de götürüyorsa doğru olacaktır. Ve sorun, öngörülen hedef ve taleplerin hangi savaşım biçimleriyle, hangi yol ve yöntemlerle yığınların hedef ve talebi haline getirileceği, kitlelere mal edileceğidir.

Açıktır ki, işçi sınıfımız, Kürt ulusal hareketi, ilerici ve demokratik güçler doğru olan ve gereken yanıtları bulmasını bilecektir. 7 Kasım referandumu ile birlikte girilen dönemde, anayasa ve çıkartılacak yasalarla tamamlanacak yeni devlet yapısını gözden kaçırmadan, bunu atlamadan gerçekçi bir biçimde değerlendirecektir. Koşulların gerekli kılacağı savaşım araç ve yöntemlerine yenilerini katacak, var olanları zenginleştirecektir. Değişik savaşım biçimlerini, hiçbirini yadsımadan veya mutlaklaştırmadan, geliştirecek ve birleştirecektir.

Diğer yandan, yeni anayasa ve çıkartılacak yasalar, yılgınlığa yol açabilecek ya da temelinde işçi sınıfına ve halka güvensizliğin yattığı maceracı eğilimlere olanak ve bahane yaratan zemini daha da besleyecektir. Ancak, bu zimini kurutmak, bu tür eğilimlerin önünü almak mümkündür. Bu ise, bilinçli bir sabırla, yığınların olacağı her yerde, fabrikalarda, işyerlerinde, mahallelerde ve okullarda; gerici kuruluş ve örgütlerde çalışmasını da öğrenerek, örgütleyerek ve onları savaşımına çekerek başarılacaktır.

İşçi sınıfımız ve bağlaşığı güçler, farklı savaşım biçimlerini bulacak, geliştirecek ve bu biçimleri ustaca birleştirecek zengin deneyimlere sahiptir. Bunu başaracaktır. Kuşku duyulmamalıdır.

BİR BÜYÜK DEVRİMCİ
DEVLET ADAMI VE
BARIŞ SAVAŞÇISI
LEONİD İ. BREJNEV İÇİN

DÜNYA YAS İÇİNDE

Leninizm ilkelerinin sadık takipçisi, ateşli bir yurtsever, kararlı bir barış ve sosyalizm savaşçısı, zamanımızın büyük bir politika ve devlet adamı Lenid İlyiç BREJNEV 10 Kasım 1982'de yaşama gözlemlerini kapadı.

Onun çok yönlü kişiliği, kişisel yaşamı Sovyetler ülkesi tarihinin önemli aşamalarıyla ayrılmaz bir bütün oluşturur.

19 Aralık 1906'da, Ukrayna'da bir demirhane işçisinin oğlu olarak yaşama gözlerini açan BREJNEV, 17 yaşında Komsomol, 25 yaşında da Sovyetler Birliği Komünist Partisi üyesi oldu.

1957 yılında SBKP Prezidyum üyeliğine, 1960'da da SSCB Yüksek Sovyet Prezidyumu başkanlığına seçilen L. BREJNEV, 1964 yılında SBKP Birinci Sekreteri, 1966'da

Genel Sekreteri oldu.

Kollektifleşme ve sanayileşme, büyük yurt savaşı ve savaş sonrası yeniden yükseliş, uluslararası ilişkilerin geliştirilmesi, uzay araştırmalarının örgütlenmesi; tüm bunlar işçi sınıfının şerefli evladı Leonid İlyiç BREJNEV'in yaşamından çizgilerdir.

Onun, barış ve barış içinde bir

arada yaşama, yumuşama ve silahsızlanma, emperyalist saldırganlığı ve kıskırtıcılığın göğüslenmesi, bir nükleer felaketin önlenmesi için yaptığı hizmetler SBKP'nin uluslararası politikası ile iç içe geçmiştir.

Onun, Şubat 1981 SBKP 26. Kongresi'nde yaptığı şu çağrı, tüm dünyada yankılanmaya devam edecektir:

"Bugün, Partimiz için, halkımız için, tüm dünya halkları için uluslararası alanda barışın korunmasından daha önemli bir görev yoktur."

SBKP MK GENEL SEKRETERİ VE SSCB YÜKSEK SOVYET PREZİDYUMU BAŞKANI LEONİD İLYİÇ BREJNEV'İN YAŞAMA GÖZLERİNİ YUMDUĞU 1982 YILI, AYNI ZAMANDA EKİM DEVRİMİ'NİN 65. VE SSCB'NİN KURULUŞUNUN 60. YILDÖNÜMLERİNİN KUTLANMAKTA OLDUĞU YILDIR.

BU NEDENLE, OKUYUCULARIMIZ İÇİN ONUN, AYLIK "SOSYALİZM: TEORİ VE PRATİK" DERGİSİ KASIM SAYISINDA ÇIKAN YAZISININ DİB BASIN VE YAYIN BÜROSUNCA YAPILAN ÇEVİRİSİNİ YAYINLIYORUZ.

TOPLUMSAL İLERLEMENİN ÖNCÜLÜĞÜNDE

L. İ. BREJNEV

Ekim'in unutulmaz günleri tüm dünyayı sarstı. Yeni bir çağ; dünyanın devrimci yeniden doğuş çağı, sosyalizme ve komünizme geçiş çağı başlatılmıştı. O, yüzlerce milyon insanın bugün yürümekte olduğu ve tüm insanlığın kaçınılmaz olarak gireceği uzun bir yol açtı.

Biz ilktik. Ve işler bizim için kolay olmadı. Düşman güçler tarafından kuşatılmış olmaktan ötürü sağlam durmamız gerekiyordu. Asırlarca geriliğin zincirlerini koparmamız gerekiyordu. Tarihsel ataletin muazzam gücünün üstesinden gelmemiz ve yeni ilkelerle, kolektivizm ilkeleriyle uyumlu yaşamayı öğrenmemiz gerekiyordu.

Ve bugün, altı on yıllık mücadele ve çalışmanın sonucunu toparladığımızda gururla söyleyebiliriz ki: Yılmadık; sıkı durduk ve kazandık.

Ekim Devrimi'nin yıldönümünü her kutlayışımızda, onun anlam ve önemini, tarihin akışına, dünyanın kaderine büyük etkisini tekrar kavırıyoruz.

Elbette, Ekim Devrimi'nce çözümlenen sorunlar öncelikle Rusya'nın, onun tarihince ve somut koşullarınca biçimlenen, kendi sorunları idi. Fakat aslında, bunlar yerel değil, toplumsal gelişme sonucu tüm insanlığın önündeki sorunlardı. Ekim Devrimi'nin çağsal anlam ve önemi, kesinlikle onun bu problemleri çözmeye ve böylece yeryüzünde yeni bir uygarlık yaratma yolunu açtığı gerçeğinde yatmaktadır.

Ekim Devrimi kanıtlamıştır ki, toplumun politik kurumlarında radikal bir değişiklik olanaklıydı. Rusya proleteryası en acil ve en önemli politik soruya, yani sömürücülerin iktidarını tekelinin değiştirilemez olup olmadığı veya onun emekçi halkın iktidarı ile değiştirilip değiştirilemeyeceği sorusuna cevap vermiştir.

Ekim Devrimi'nin zaferi, emekçi halka sömürüye son vermenin ve ekonomik anarşinin esaretinden kurtulmanın ilk olanağını verdi. Toplumsal ilerlemenin bu anahtar problemi, özel mülkiyetin kaldırılması ve yerine kamu mülkiyetinin getirilmesi sürecinde çözülmüştür. Üretim anarşisi yerini bilimsel, planlı ekonomi yönetimine bıraktı.

Kısa bir tarihsel zaman dilimi sürecinde kocaman bir geri ülke, yüksek ölçüde gelişmiş endüstrisi ve kolektif tarımı ile bir devlete dönüşmüştü. Tarihteki ilk sosyalist ülkenin bu dev ekonomik büyümesi sömürüden kurtulmuş emeğin sonucudur; kendisi için, toplum yararı için çalıştığının bilincinde olan halkın emeğinin sonucudur.

Ekim Devrimi ve sosyalizm emekçi halka düşünce ve kültür özgürlüğü getirerek, aynı zamanda insanlık tarihini de zenginleştirdi. Baskıcıların yönetiminin bir "sırrı" da, her zaman, doğrudan fiziksel baskının manevi baskı ile güçlendirilmesinden oluşmuştur. Yönetici sınıflar emekçi halkın eğitim ve kültürel değerlere katılmasını zorlaştırmak, yanlış düşünce ve görüşlerin tutsağı olması için her şeyi yaptılar. Ülkemizde kültürel devrimin, politik devrimin doğal bir devamı olmasının nedeni budur.

Tek bir kuşağın yaşam sürecinde Sovyet ülkesi kendisini cehaletin ağır yükünden tümüyle ve sonsuza dek kurtardı. Emekçi halk kültürel hayatta aktif bir yer almaya başladı; onlar kültürel değerlerin yaratıcısı haline geldiler. Halkın içinden yepyeni bir aydın topluluğu doğdu ve bilim, teknoloji, edebiyat ve sanatta mümtaz başarılarla ülkelerine şan ve şeref kazandırdılar. Tarihteki en iyi beyinlerin düşledikleri bir birlik; emek ve kültürün tarihsel birliği gerçekleşti. Ülkemiz tarihinde, dünya kültürü tarihinde bu muazzam öneme sahip bir olayın işaretidir.

Ekim Devrimi'nin en dikkate değer başarılarından biri de, insan toplumu tarihinde en keskin ve en hassas sorunlardan bir tanesi olan uluslar sorununun çözüme kavuşturulmasıdır.

Ülkemizin tüm millet ve milliyetlerinden emekçi halkın savaştan birliği çağrısını

yaparken, Parti ve Lenin her zaman, ulusların kendi kaderini tayin ve tam ve koşulsuz eşitlik hakkını desteklemişlerdir. Ekim Devrimi'nin zaferi aynı zamanda ulusal kurtuluş mücadelesinde bir başarıdır.

Ulusların birliği ve karşılıklı yardımları tüm cumhuriyetlerin emsalsiz oranlarda gelişmelerine ivme kazandırdı. Milletlerarası ilişkilerde düşmanlık ve güvensizliğin yerini dostluk ve karşılıklı saygı aldı. Enternasyonalizm, çağlar boyu telkin edilmiş olan ulusal kibir psikolojisi yerine, sağlam bir biçimde kuruldu. Karşılıklı olarak güçlendirilmiş ulusal kültürel esaslı bir Sovyet sosyalist kültürü oluşturularak, ilerde canlı, parlak renkleriyle parladı.

Sovyetler Birliği halklarının eşitliği, kardeşliği ve koparılamaz birliği bir gerçeklik haline aldı. Yeni bir tarihsel toplum, Sovyet halkı doğdu. Ulusların yakınlaşmasında artan ilerleme toplumumuzda yaşamın her düzeyinde gözleniyor. Böyledir Leninist milliyetler politikasının mümtaz sonucu; böyledir bizim deneyimimiz, çağsal anlam ve önemi tartışılmaz olan.

Sosyal eşitlik ve adalet ilkelerinin kurulması Ekim Devrimi'nin en önemli başarılarından biridir. Kitleler için, emekçi halk için sosyalizmin verdiklerini dünyada başka hiç bir toplumun vermediğini veya veremediğini söylemeye her türlü hakkımız vardır. Her Sovyet vatandaşı, politik hayata katılmasını sağlayan hak ve özgürlükleri bütünüyle kullanabilme yeteneğine sahiptir. Her Sovyet vatandaşı, yaşamda istek ve becerilerine uygun bir yol seçmek, ülkesi ve halkına yararlı olan işi yapmak olanağına sahiptir.

Sovyet halkının altında yaşadığı ve çalıştığı koşullar durmadan iyileşmektedir. Geleceğe güvensizliğin alçaltıcı duygusunu, işsiz, ilaçsız ve barıksız kalma korkusunu Sovyet vatandaşları tanımıyorlar. Toplum onların hak ve özgürlüklerini kollamakta, medeni ve insanlık şereflerini korumaktadır.

Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin zaferi ülkemizi ve halkımızı toplumsal ilerlemenin öncülüğüne koydu. Bugün biz, onun en ileri alanlarında değerli bir yere sahibiz. Gelişmiş bir sosyalist toplumu kuran dünyada ilk biz olduk, ve komünizmin inşasına girişecek olan ilk biziz.

Cunta Anayasası tümüyle mahkum ve reddedildi

" Bu konuşmayı kafamda düşünürken, dedim ki, bu konferansı en kısa bir şekilde, diyelim ki tek cümleyle, ifade etmek gerekirse, ne denebilirdi acaba? Ve bu suali sorunca kendime, dün akşam kendileriyle beraber olduğum, görüştüğüm bazı Fransız arkadaşlarımızın Konferansa ilişkin olarak kullandıkları bir cümle aklıma geldi. Onlar bu Konferans için " une belle conference " demişlerdi. Zannediyorum ki, bu cümle bu Konferansı iyi ifade ediyor. Gerçekten bu Konferans güzel bir Konferans oldu; çünkü bu Konferans'ta en önemli konularda bir görüş birliği, bir consensüs ortaya çıktı.

Bu görüş birliği, başlıca noktalarıyla zannediyorum, şöyle özetlenebilir:

birincisi; Cunta Anayasası yalnızca eleştirilmedi, eleştirilmenin ötesinde tümüyle mahkum edildi. Şöyle sözler söylendi; " Bu anayasa demokratik hak ve özgürlükleri tanıyan bir belge değil, demokratik hak ve özgürlükleri inkar eden, red eden bir belgedir " denildi. Bu anayasadan " bir kağıt parçası " olarak söz edildi. Ama bu konuda da galiba en iyi niteleme, yine kısaca, bir Fransız hukukçu arkadaşımızın bana söyledikleriydi. Dedi ki, " Cuntanın Anayasası için kötü bir anayasa demek doğru değildir. Öyle demek gerek, bu belge anayasa değildir, demek ve bu görüşü yerleştirmek gerekir. " Yani, kötülüğünün iyiliğinin daha da ötesinde bu yazılı nesne anayasa olmak, anayasa denilmek niteliğini taşımamaktadır. Ve ilave etti: " kamuoyunda, Avrupa kurumlarında bu görüş yerleştirilmelidir. Bu belgenin bir anayasa olmadığı görüşü, kanaati yerleştirilmeli, bu açıdan savunulmalıdır " dedi. Ben kendisinin bu görüşüne şahsen tamamıyla katılıyorum, Konferans'ın da katılacağından, katıldığından hiç şüphem yok.

İkincisi, üzerinde görüş birliği oluşan consensüs oluşan ikinci nokta, anayasasının daha bugünden fiilen, gerçekte reddedilmiş olduğudur. Türk ve Kürt halkı; demokrasi güçleri, Türkiye işçi sınıfı, Türkiye emekçi kitleleri, hatta hatta genellikle burjuvaziden yana olan onun yanında yer alan, kimi orta katmanlar kimi küçük burjuva katmanlar dahi bu anayasayı red ettiklerini bütün baskıya rağmen, bütün sansüre rağmen yeterince göstermişlerdir. Bu anayasayı dünya kamuoyunda red ettiğinden herhalde kuşumuz yoktur. Bu önemli konuda da Konferans' da bir görüş birliği, bir consensüs belirlemiştir.

Üzerinde görüş birliği oluşan üçüncü bir nokta da, demokrasi mücadelesiyle barış için mücadelenin bütünlüğüdür. Cuntaya karşı mücadele, onun bu sözde anayasa ile öngördüğü rejime karşı mücadele, aynı zamanda barış için, nükleer savaş karşı mücadeleyi içermektedir, içermek zorundadır.

Konferans'da güçlü bir biçimde

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ GENEL BAŞKANI BEHİCE BORAN'IN "CUNTA ANAYASASINA HAYIR" KONFERANSI KAPANIŞ KONUŞMASINI YAYINLIYORUZ.

dile getirilen ve üzerinde görüş birliğine, consensüse varılan dördüncü bir nokta, bu Konferans'da kendini gösteren dayanışmanın, gerek Türkiyeli örgütler ve güçler arasındaki dayanışma ve güç birliğinin, gerekse Avrupalı demokrat ve ilerici güçler ve kişilerle Türkiyeli demokrasi güçleri arasındaki dayanışmanın ve güç birliğinin, bu Konferans'tan sonra da burada belirtilen çerçevede ve çizilen çizgi doğrultusunda gelişmesi gerektiği noktasıdır. Bu, elbette ki, hepimizi sevindirecek bir olgudur. Ama beni şahsen özel olarak sevindirdi. Çünkü açış konuşmamda, hatırlayacaksınız, şöyle bir noktaya işaret etmiştim: Demiştim ki, bu Konferans hatta tarihi bir menzile taşı olabilir, eğer bizler, özellikle biz Türkiyeliler bu Konferans'da filiz veren dayanışmayı, güç birliğini geliştirmeyi, güçlendirmeyi bilirsek. Konferans'ta yapılan konuşmalarla beliren bu consensüs, yani burada başlatılan dayanışma ve güç birliği hareketinin, bundan sonra da, daha da güçlendirilerek geliştirilmesi, sürdürülmesi konusundaki consensüs, benim bu dileğimi fazlasıyla yerine getirmiş oluyor. Demek ki, bu Konferans'la beliren filiz zamanla gelişip güçlenecek ve dünya çapında bir işbirliği, eylem birliği halinde bütün dünyayı kaplayan büyük bir çınar ağacı biçimini alabilecektir. Bundan hepimiz elbette ki, çok mutlu olacağız; ama hele ben,

ben çok mutlu olacağım.

Bu geliştirmenin başarılabilmesi için Türkiyeli örgütlere, kişilere, güçlere ve Avrupalı demokratlara, ilerçilere, kişi olarak, örgüt olarak esasında benzer, ama ayrıntılarda biraz farklı görevler düşmektedir. Türkiyelilere düşen görev, çünkü konuşmamda işaret ettiğim gibi, güncel, tarihsel, zorunlu olan görev, aralarındaki bütün ayrıntılara rağmen, -bu ayrıntılar kalksın, demiyorum, kalkmayacaktır, devam edecektir- ama bu ayrıntılara rağmen, madem ki ortak bir hasım karşısında mücadele verilmesi ve mücadelenin sürdürülmesi ve geliştirilmesi konusunda anlaşılıyor, o zaman bu ifade ettiğimiz bu düşünceyi pratiğe geçirmeliyiz. Ve bunu bir an önce yapmalıyız. Çünkü zaman durmuyor, hızla akıyor. Olaylar hızla gelişiyor. Halbuki biz bir özleştirme yaparak kabul edelim ki, bu ortak düşmana karşı eylem birliği ve güç birliğinde, zamanın hızlı akışına kıyasla biraz yavaş tempoda davranageldik. Bu tempo-yu hızlandıralım ve beraber çalıştıkça, diyalogu sürdürdükçe bu hız artar. Tartışmalar devam eder ve etmelidir, ama bir şartla, hiçbir zaman tartışma ve eleştirileri eylem birliğini, güç birliğini zorlaştıracak, engelleyecek hale getirmemek şartıyla. Eleştirilerin, tartışmaların da bir üslubu vardır. Eğer birbirini eleştiren, tartışan taraflar, ortak düşmana karşı mücadeleyi zayıflat-

"CUNTA ANAYASASINA HAYIR" KONFERANSI BASIN AÇIKLAMASI

30-31 Ekim 1982 günleri arasında, Federal Almanya'nın Köln şehrinde " Anayasaya Hayır " konulu uluslararası bir konferans yapılmıştır.

Konferansa katılan tüm delegeler, hep birlikte, Türk askeri cuntasının hazırladığı ve 7 Kasım'da halk oyuna sunulacak olan anayasayı, insan hak ve hürriyetlerini yadsıyan, ortadan kaldıran bir belge olarak mahkum etmişlerdir. Konferansta konuşan, ya da tebliğ sunan değişik görüşten ve ulustan delegeler cuntanın anayasasını barışa, çalışan insanların demokratik özgürlüklerine ve ekonomik, sosyal haklarına karşı amansız bir saldırı olarak nitelendirmişlerdir.

Delegeler Türkiye'deki tüm yurttaşları (Anayasaya Hayır) demeye çağırılmışlardır. Onlar tüm Avrupa ve dünyanın diğer ülkelerinden insanlara, Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışmayı güçlendirme yönünde çabalarını artırmaları için çağrıda bulunmuşlardır.

Tüm delegeler dörtbinden fazlası idam talebiyle yargılanan onbinlerce anti-faşist tutukluyla, yasaklı tüm ilerici partilerle, onların ve DISK, TÖB-DER, Türkiye Barış Komitesi, demokratik ve sendikal örgütlerin zindandaki ve sürgündeki üyeleriyle tam bir dayanışma içinde olduklarını dile getirmişlerdir.

Delegeler, değişik ülkelerden konferansı destekleyen ve mesaj gönderen politika ve devlet adamlarını, bilim adamlarını, sanatçıları selamlamışlardır.

Bu konferansta dile getirilen ve somutlanan Türkiye çapında ve uluslararası düzeyde dayanışma ve güç birliğinin geliştirilerek sonuçlandırılması bakımından görüş birliğine varmışlardır.

mamayı en birinci görev bilirlere işler yürür.

Avrupalı demokrat, ilerici arkadaşlarımıza düşen görev ise, bir yandan Avrupa'nın ulusal parlamentolarında, bir yandan ortak kuruluşlarında, Avrupa Konseyi, Avrupa Parlamentosu, Avrupa Ekonomik Topluluğu, NATO Assamblesi gibi kuruluşlarda Türk cuntasının anayasasının ve öngördüğü rejimin gerçek mahiyetini, yüzünü durmadan, bıkmadan, ısrarla ve tüm açıklığıyla belirtmeleri, bu görüşleri savunmalarıdır. Türkiye'nin bir takım politik mülahazalarla Avrupa kurumlarınınca, Avrupa kuruluşlarınınca bir demokrasiymiş gibi kabul edilmesine müsaade verilmemelidir. Çünkü, unutmayalım ki, Avrupa'nın bazı gerici, sağcı çevreleri veya iktidarları için, Türkiye, her şeyden önce NATO'nun Doğu'daki ileri karakoludur ve verdikleri, milyarları bulan borçların yeniden iadesinin sağlanması açısından da Türkiye'nin nasıl bir rejim altında olursa olsun "istikrarlı", "kanun ve nizamın" hakim olduğu otoriter bir rejim olması onlar için yeğdir. Demokrasi, insan hakları fiilen daha ziyade propaganda konuşmalarında yer alan sözler olarak kalmaktadır. Onun için, Avrupalı arkadaşlarımıza düşen görev, tekrar ediyorum, gerek kendi memleketlerinin parlamentolarında, gerek Avrupa'nın ortak kuruluşlarında gerçeği anlatmak ve cunta anayasasının ve onun öngördüğü rejimin herhangi bir anlam ve ölçüde demokrasi olarak kesinlikle kabul edilemeyeceğini anlatmak ve ikna etmektir. Ve kabulü değil, reddi sağlayabilmektir.

Ben üzerinde mutabık kalınan, consensüse varılan esas noktaları böyle tesbit ettim; zannediyorum, bu tesbitlerim Konferans'ca, bütün delegelerce de tasvip görecektir. Bu tesbitlerin neticesi, bu konferanstan gayet umutlu ve cesaretlenmiş olarak ayrılacağım. Sizlerin de öyle ayrılacağınıza inanıyorum. Bu anlayış içinde, basına konferans hakkında kısaca bilgi vermeyi düşünüyorum. Bu konuşmamda belirttiğim tesbitlerimin kabul gördüğü kanaatıyla, bu küçük açıklamamın da kabul göreceğine inanıyorum."

Konferansın basın açıklamasını okuduktan sonra TİP Genel Başkanı Behice BORAN kapanış konuşmasını şöyle bitirdi:

"Belirtmek istediğim bir noktayı unutmamışım. Önemli ve bizleri memnun edecek bir haber olduğu için bildireyim: Bu konferansın, elbette ki, Türkiye'deki cuntaya karşı, demokrasiden ve barıştan yana olan mücadeleyi etkileyeceğini ona güç katacağını biliyorduk. Bunun böyle olduğunun haberleri, daha şimdiden, daha bu konferans kapanmadan gelmeye başlamıştır. Konulan tüm sansüre rağmen Türkiye kamuoyu, halkı böyle bir konferansın yapılacağını öğrenmiş ve kimileri "muhteşem bir toplantı yapılmış" diye bize bildirmişlerdir. Bu konferans, bütün sansüre rağmen daha da duyulacak ve Türkiye'deki mücadeleyi daha yüksek aşamalara doğru yol almaktan kuvvetlendirecektir, yüreklendirecektir. Bu açıdan bu konferansa katılan ve consensüsü, bu görüş birliğini, bu güç birliğini belirten tüm Türkiyeli ve Avrupalı delegelere, arkadaşlara, dostlara, buraya gelmeyen ama desteklediklerini bildiren, mesaj gönderen tüm örgütlere ve kişilere tekrar tekrar candan teşekkürlerimi bildiririm.

EYLEM BİRLİĞİNDE YENİ BİR ADIM

Türkiye'de Cunta'ya karşı olan güçlerin seslerini daha da yükseltebilecekleri, daha da aktifleşebilecekleri nesnel ve öznel koşullar gelişip olgunlaşmaktadır. Cunta anayasası, anti cunta güçler için en geniş eylem alanına dönüşmektedir. Bu alan, geride kalabilmiş tüm yasal olanaklar ile demokratik en küçük olanak kullanılarak değerlendirilmektedir.

12 Eylül darbesinin üçüncü yılına girerken, sol güçlerin Cunta'ya karşı yürüttükleri ortak savaşım da gelişti. Avrupa'daki güçlerin 11 Eylül Frankfurt Mitingi, eylem birliği sürecinde olumlu yeni bir adım oldu. Eylem birliğinin önünde duran engellerden bir bölüm aşıldı. Ortak çalışma ve iş yapma alışkanlığı arttı. Öyle ki, kısa süre önce yan yana gelebilmeleri olanaksız gibi görünenler, bugün biraraya gelmekte, sorunları birlikte tartışmakta, uzlaşmayı öngören yapıcı öneriler ileri sürmektedir. Giderek ortak yanların ön plana çıkartıldığı, ayrılıkların ise en öne koyulmadığı, ön koşul haline getirilmediği bir süreç gelişmektedir.

Bu yanı sıra, 11 Eylül eylem birliği, bugüne değin yürütülen çalışmaların meyvesidir, olumlu bir sonucudur. Bu, aynı zamanda bundan böyle yürütülecek çalışmalar için de bir mevzidir. Bunu korumak, daha sonraki gelişmeler için bir basamak yapmak mümkündür. Ulaşılan bu aşamayı geliştirmek ve olgunlaştırmak mümkündür.

Önemli olan, mümkün olan bu hedefe ulaşabilmektir. Bunun belirleyici koşulu ise, eylem birliği sürecine, bu olumlu gelişmeye

bir bütün olarak sahip çıkmaktır. Varolan sorunları bunlara ilişkin olarak öngörülen çözüm önerilerini bu saptamanın ışığı altında yapmak, eleştirileri bu çerçevede yürütmektir. Ancak böyle bir yaklaşım, eylem birliğinin önünde duran ve aşılması gereken hata ve eksiklikleri giderebilir. Tartışmaları verimli ve yapıcı kılabilir.

Hata ve eksikliklerin, bunların neden olduğu sonuçların giderilmesi yolları belirginleşmektedir. Bu kapsamda, sürecin önünde duran ve aşılması mutlak gerekli olan bir hatanın üzeri açılmıştır. İdeolojik ayrılıkların öne konulması, dayatılması biçiminde kendini gösteren bu hata, eylem birliğinin önündeki en büyük sorundur. Bu, 11 Eylül Cunta'yı Protesto Mitingine ulaşan süreci tıkamamıştır. Ama, bundan sonraki çalışmalar açısından sorunlar açısından sorunlar getirebilecek, hatta tıkanıklığa yol açabilecek bir sorun durumundadır ve aşılacak durumdadır. Eylem birliğine katılan güçlerin hep birlikte esas düşmana vurmalarını nesnel olarak geri plana itecek, bu sorun karşısında onları somut eylem hedeflerine birlikte ulaştıracak bir platform üzerinde uzlaşmak gerekmektedir. Oysa, böyle yapılmamaktadır. Bunun yerine, ideolojik uzlaşma, ya da birilerinin diğerlerine ideolojik sorunları dayatarak onları zorlamalarının aldığı görülmektedir.

O halde bu sorun nasıl aşılabılır? Herşeyden önce, eylem birliğini mümkün kılan ana ögenin üzerinde durmak, bu ögenin tanımını üzerinde anlaşmak gereklidir. Eylem birliğini mümkün kılan bu öge, eylem birliğine

katılan, ya da potansiyel olarak katılması gereken güçlerin, üzerinde uzlaşabilecekleri bir zemin yaratmak, bir platform oluşturmak anlayış ve çabasıdır. Zaten eylem birliği demek, aynı hedefe ulaşmak isteyen güçlerin tek tek olarak değil, hep birlikte hareket etmelerini sağlayacak bir uzlaşmayı gerçekleştirmeleri demektir. Amaç, esas düşmanı zayıflatmak, bunun için de ona birlikte vurabilmektir. Bu bağlamda, düşmana vurmayı isteyen tüm güçlerle birlikte davranabilme koşullarını yaratmak gerekir. Sorun bu somutluluğu içinde ele alınmalıdır. İdeolojik görüş farklılıkları, bu çerçevedeki tartışma ve sorunlar öne çıkartılmamalı, bu farklılıklar üzerinde uzlaşma aramaya gidilmemelidir.

Unutulmaması gerekli diğer bir nokta da şudur: Birlikte iş ve güç birliği yapmak isteyen örgütlerin, kendi gelişmeleri için öngördükleri çabaları, eylem birliğinin genel çıkarlarına, bunun etkinleşmesi ve güçlenmesi perspektifine bağimli kılarak belirlemeleri gerekmektedir. Eylem birliğine katılan tek tek örgütlerin, bunun çıkarını gözetmek, bunu daha da güçlendirmek, etkinleştirmek ve ileri bir örgütlülüğe kavuşturmak için yoğun bir uğraş vermeleri zorunludur. Örgütlerin yalnızca kendi güçlenme ufuklarıyla sınırlı bir ele alış'ı yöntem olarak benimsemeleri, yarar getirmemektedir. Yarar gibi görünen kimi avantajlar, gelip geçici olduktan başka, bütüne de zarar verebilmektedir.

Kuşkusuz, eylem birliğine katılan her örgüt bakımından, kendi gücünün gelişmesini istemek, bu doğrultuda çaba göstermek doğaldır, yadsınamaz. Ancak bu çaba bütünle uyumlu bir çaba olmak durumundadır, ve ancak bu takdirde, gerçek bir gelişmeye yol açabilir. Çünkü bütünün güçlenmesi, tek tek örgütlerin de güçlenme koşullarını yaratmakta, her örgütün de bu bağintıda güçlenmesi, diğer yandan, bütünün güçlenmesine yol açmaktadır. Bilinmelidir ki, bu anlayış, karşılaşılabilecek tüm sorunların çözümü için, doğru kullanıldığında, ustaca kullanıldığında, bir anahtar görevini görmektedir; bundan sonrası için görececek olan da odur.

YENİ FEDERAL HÜKÜMET VE GÖÇMEN İŞÇİLERİN DURUMU

Bir demokratik hükümet değişikliğinden çok bir hükümet darbesini anımsatır operasyonlardan sonra Federal Almanya' da yeni Hıristiyan demokrat-Liberal Parti koalisyon hükümeti göreve başladı. Burjuvazinin gerici politikasını daha iyi uygulayacağını umduğu Kohl hükümetinin göçmen işçilere karşı da önceki hükümetten çok daha sert bir tutum içine gireceği koalisyon ortaklığı platformunda saptanan ilkelerden belli oldu. Bunun yanısıra İçişleri bakanlığına getirilen Hıristiyan Sosyal Birlik (CSU) milletvekili Zimmerman'ın politik geçmişi ve savunduğu genel ilkeler, mevcut demokratik kazanımların tümünün tehlikede olduğunun göstergesidir. Şöyle ki, İçişleri bakanlığına göstermelik olarak 'ılımlı' bir kişinin getirilmesi taktiğine bile gerek görülmemiştir.

Koalisyon platformunun girişinde "yabancıların topluma uyumlarını sağlamak ve aynı zamanda onların kültürel bağımsızlıklarını sağlamak ve aynı zamanda onların kültürel bağımsızlıklarına saygı duymak önemli bir görevdir" şeklinde olağan bir göz boyama yapıldıktan sonra "Federal Almanya göçmen ülkesi değildir" denilerek asıl amaca yönelinmektedir. Bu amaç göçmen işçilerin en doğal haklarını bile engellemek ve büyük çoğunluğu geri dönmeye zorlamaktır.

— Geçici bir süre için, geri dönmek isteyenlere emeklilik sigortası işçi payı, işsizlik parası geri ödenecektir. Aileleri biraraya getirme ilkesi "Federal Almanya" da değil göçmen işçilerin kendi ülkelerinde "gerçekleştirilecektir, bu nedenle geri dönenlere bazı ek ödemeler yapılacaktır.

— Avrupa Topluluğu anlaşması çerçevesinde Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları için 1 Aralık 1986' da ortak pazar ülkele-

rinde kısıtsız serbest dolaşım, yerleşim ve çalışma hakkı doğmaktadır. Türkiye hükümetine baskı yapılarak bu haktan vazgeçmesi sağlanacaktır.

— Politik sığınma (Asyl) yasası tekrar değiştirilecektir. Buna göre politik sığınma hakkı için başvuranların tüm işlemler bitinceye ve kesin karar verilmeye kadar geçen süre içinde çalışmalarını yasaklanacaktır (şu anda bekleme süresi iki yıldır); ancak "Doğu Avrupa" ülkelerinden gelenlere özel uygulama getirilecektir. Sosyal yardım sadece aynı (mal olarak) yapılacak, hiçbir nakit para ödenmeyecektir.

— Aile efradının Federal Almanya'ya gelmesini önleyecek kısıtlamalar arttırılacaktır.

— Suç işleyen yabancıların sınır dışı edilmelerini kolaylaştıracak yasa değişiklikleri yapılacaktır.

— Federal ve Eyaletler düzeyinde yetkililerden oluşacak bir komisyon 1 Mart 1983'e kadar bir rapor hazırlayarak gerekli önlemlerin uygulanmasına yönelik öneriler yapacaktır.

Görüldüğü gibi göçmen işçilere karşı şimdiye dek yapılandırılan daha sert ve açık bir saldırı tezgahlanmaktadır. Yeni hükümetin Türkiye Hükümetine karşı daha da açık bir destek politikası güdeceği göz önüne alındığında Cunta hükümetinin Federal Almanya'nın yeni önlemlerine de "anlayış" göstereceğini şimdiden söyleyebiliriz.

Gerici – sağ güçlerin koalisyonuna karşı, Demokratik güçlerin eylem ve güç birliği

Bonn'daki SPD-FDP koalisyonunun dağılması üzerine Alman Komünist Partisi Genel Başkanı Herbert Mies bir açıklama yaptı. 18 Eylül günü günlük parti yayın organı UZ'de yayınlanan bu açıklamada gerici-sağ güçlerin koalisyonuna karşı demokratların eylem ve güç birliği ile karşı konulması gerektiğini belirten Miess, partisinin görüşünü özet olarak şöyle anlattı:

"Gencher ve Lambsdorf gibi FDP politikacılarının sosyal-liberal koalisyonun ilkelelerinden tamamen ayrı bir politika izleyerek CDU/CSU ile ittifaka hazırlanma tutumları yüzünden sosyal demokrat-liberal koalisyon dağılmış bulunuyor.

Koalisyonu çökmeye götüren asıl nedenin kökleri daha da derinlerde olup, bu nedenle yumuşamadan (Detant) yana olup olmamakla, barıştan yana olup olmamakla, Nato roketlerinin ülkeye yerleştirilmesine karşı çıkıp çıkmamakla, sosyal reformlar için mücadele edip etmemekle, kısacası büyük sermayenin çıkarlarının SPD tarafından yönetilen hükümetin politikasıyla uyumlu hale getirilmesiyle ilgilidir.

Sosyal demokrat politikayı barış hareketiyle ve diğer demokratik güçlerle birleştir-

mek yerine, sendikalarla birlikte hareket ederek tutarlı bir istihdam politikası hazırlamak yerine büyük sermayenin gittikçe artan baskılarına ve Washington'un diktasına boyun eğmesi, SPD yönetiminin içine girdiği çıkmazın başlıca nedenidir.

İçine girilen bugünkü duruma ilişkin olarak biz komünistler diyoruz ki; sosyal-liberal koalisyonun düşmesiyle birlikte içine girdiğimiz yeni, bunalımlı dönemin, gerici-sağ güçler tarafından toplumsal ve politik yaşamın bütün alanlarında sağa doğru daha da hızlı bir gelişim amacıyla kullanılmasına imkan verilmemelidir. Bu yöndeki çabalara karşı parlamento dışında olduğu gibi, parlamento içinde de komünistler, sosyal demokratlar, sosyalistler, bütün ilerici liberaller ve yeşiller güç birliği yaparak karşı koymalıdır.

Biz komünistler, gündeme gelmesi konusu olan bir erken seçimi, içine girilen krizi ortadan kaldıramayacağını bilerek, memnulukla karşılarız. Seçimlere katılacağız ve bunun için gerekli olanı yerine getireceğiz. Ancak, hiç şüphe yok ki seçimlerde bütün demokratik sol güçlerin ortak bir seçim programı etrafında birlikte hareket etmesi çok daha iyi ve tercih edilir bir yol olacaktır. Eğer böyle bir ittifak gerçekleş-

şirse, diğer demokratik güçlerle birlikte eşit şartlarla bu ittifakın içinde yer alacak olan Alman Komünist Partisi (DKP), gerekli olduğu yerlerde ortak çıkarlar için kendi adaylarını bile geri çekmeye hazır olacaktır.

İçine girilen bu yeni dönemde, emekçilerin barıştan yana, sosyal ve demokratik taleplerinin korunması, parlamento dışı mücadelenin daha da güçlendirilmesi belirleyici etmen olacaktır.

Bu nedenle, barış hareketinde yer alan bütün güçlere sesleniyoruz; barış, yumuşama ve silahsızlanma için mücadeleyi daha da güçlendirelim. Nato roketlerinin ülkemize yerleştirilmesine izin vermeyelim.

Sendikalara sesleniyoruz ; işçi sınıfının örgütlü kitle örgütleri olarak sendikal taleplerinin gerçekleştirilmesi için, iş yerlerinin kapatılması ve kitlesel işten çıkarmalara karşı ve etkin bir istihdam politikasının gerçekleştirilmesi için mücadele edelim.

Sosyal demokratlara sesleniyoruz; barış ve reformlar için mücadeleden geri durma politikasını bir yana bırakınız. Demokrasi güçleriyle iş ve eylem birliğinden başka çıkar yol yoktur."

DGB YÜRÜYÜŞLERİ

Geçen ay sonunda ve bu ay başında Alman Sendikalar Birliği DGB'nin yapmış olduğu çağrılar üzerine arka arkaya üç hafta sonunda FAC çapında 600 000 kişi Bonn'daki yeni CDU-CSU-FDP koalisyonunun demokratik ve sosyal haklara getirmek istediği kısıtlamalara ve silahlanma politikasına karşı sokaklara döküldü.

23.10. cumartesi günü Dortmund'da 100 000, Nürnberg'de 70 000 Frankfurt'ta 60 000;

30.10. cumartesi günü Stuttgart'ta 150 000, Hannover'de 60 000, Kiel'de 5 000;

06.10. cumartesi günü Hamburg'da 90 000, Saarbrücken'de 25 000

kişisi "yabancı düşmanlığına son - İş yerleri için birlikte savaşalım", "Roket yerine işyeri - silahlanmaya kırmızı kalem", "Her işyeri için savaşta, her Mark için savaşta, yabancılar Almanlar, birlikte güçlüyüz", "Krizi zenginlere ödetin",

gibi sloganlar ve pankartlar altında, sosyal kısıtlamalara, silahlanma politikasına ve yabancı düşmanlığına karşı alman ve yabancı, işçi, emekçi, memur, öğrenci farklı politik görüşlere de sahip, değişik sebeplerden de olsa DGB'nin çağırısına uyup birlikte yürüdüler.

Hiç şüphesizki bu yürüyüşler uzun zaman süren bir bekleyişten uyanmanın bir göstergesi, bir hareketlenmenin başlangıcı

olmuştur ve işçi sınıfının en azından sendikal örgütlenmiş olan bölümünün tekellerin ve Bonn koalisyon hükümetinin sosyal haklarına yaptıkları saldırıları karşı koymadan kabullenmeye bundan böyle yol vermiyeceğini ortaya koymuştur.

Bu yürüyüşlerin diğer bir önemi, uzun seneler boyunca tek olan 1 Mayıs yürüyüşlerinin haricinde yapılan ve Nürnberg gibi bir çok yerde 2. dünya savaşı sonrasında en büyük yürüyüşleri olmalarının yanı sıra, bir de bu sene sendikaların çağırısı yaptıkları ikinci protesto dalgası olmalarında da yatıyor. Hatırlanacağı gibi sendikalar 1. Eylül Barış Gününde de F. Almanya çapında eylemler düzenlemişler ve sendikal mücadelenin her zaman için bir barış savaşını olmasının gerektiğini de ortaya koymuşlardı.

Bir üçüncü önemli nokta ise, tüm bu yürüyüşlerde yabancı düşmanlığı ile kapitalizmin FAC'deki etkileri ve dolayısıyla güdülen gerici politika arasındaki ilişkiye parmak basılması ve buna karşı çıkılmasıdır.

Kapitalizmin genel krizinin dünya çapında '70 li yılların ortalarında bu yana hızlandığı şartlar altında FAC büyük kapitalde iç yaşam şartları açısından da etkilenmekte ve çözümü bu sistem krizinden gerici bir çıkışı dayatmakta ve krizin tüm yükünü çalışan insanların omuzlarına yüklemekte görmektedir. Bunun sonucu doğan Bonn koalisyonu ds bir yandan dış politikasında ABD'nin silahlanma politikasına katılırken, barışı tehdit eden bu politikayı desteklerken, iç politikasında ise çözümü sosyal ve demokratik haklara getirdiği kısıtlamalarda görmektedir.

Tüm bunlarla beraber halkın hoşnutsuzluğunda artmaktadır. Kapitalizmin çıkarlarıyla çakışan bu gerici politikayı buna rağmen dayatabilmek için, dışta anti-sovyetizmin körüklenmesiyle bir soğuk savaş durumu yaratılmakta, içte ise halkın önüne komünistler, sendikalar ve yabancı işçiler gibi "kriz sorumluları" çıkarılmaktadır. Bu iki yönlü politikayı hergün televizyonlarda, gazetelerde, radyolarda izlemekte ve gün be gün fiilen yaşamaktayız.

İşte son haftalarda yapılan DGB yürüyüşlerinin en önemli yönü bu sebeplerden yabancı düşmanlığına karşı çıkması, halka dayatılan gerici politika ile, körüklenen yabancı düşmanlığı arasındaki ilişkileri teşhir etmesidir. Bu "böl ve yönet" politikasına karşı çıkmasıdır.

Bundan dolayı FAC'de yaşayan, çalışan ve bu ülkenin işçi sınıfının bir parçası olan bizlerde, bunun bilincine varmış kişiler olarak şimdiye kadar olduğu gibi bundan böyle de ve hatta daha yoğun olarak işçi sınıfı saflarındaki, sendikalardaki yerimizi almamız, yapılacak tüm yürüyüşlere ve eylemlere aktif olarak katılmamız, girişimleri desteklemeliyiz.

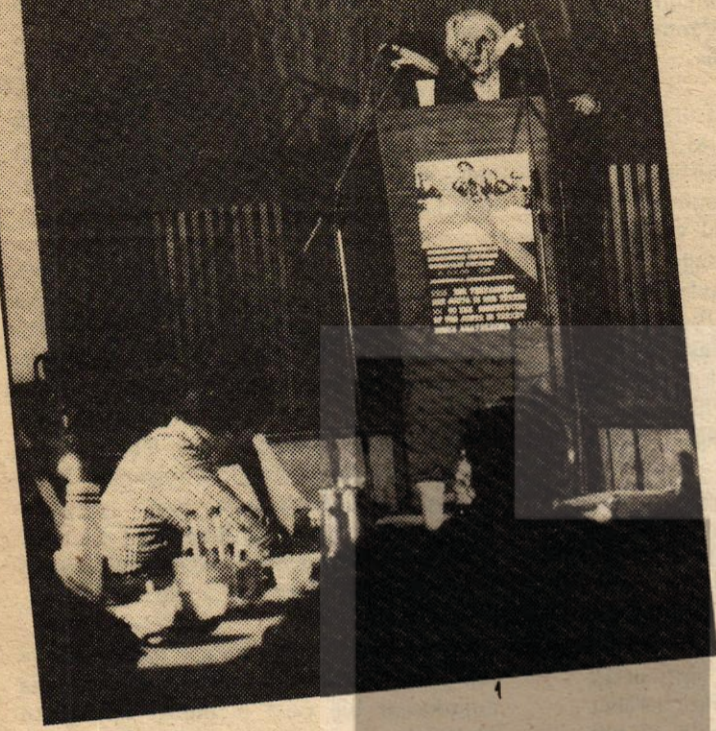
Tüm bölme çabalarına karşı yabancı ve Alman işçiler omuz omuza göğüs germeliyiz. Unutmayalım:

—BİRLİKTEN GÜÇ DOĞAR!

—YAŞASIN ENTERNASYONALİST DAYANIŞMA!

30/31.10.82

SOLIDARITÄT DER VÖLKER
EUROPAS MIT DEN ANTI-
JUNTA-KRÄFTEN DER TÜRKEI!

Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice BORAN'ın çağrısı üzerine "CUNTA ANAYASASINA HAYIR" ULUSLARARASI KONFERANSI çok sayıda davetlinin katılımıyla 30-31 Ekim günleri Köln'de toplandı.

Türkiyenin birbirine yakın çeşitli politik eğilimleri temsilcilerince baştan beri ortak bir çalışma yürütüldü. Geniş bir politik yelpazenin desteğinin sağlandığı, ayrıca Avrupa çapında Konferansa büyük ilgi duyulduğu gözlemlendi.

Henüz hazırlık aşamalarından itibaren hızla birilmeye başlayan, uluslararası ve Avrupa'nın ulusal kuruluşlarından, demokrat, ilerici kişilerden gelen mesajlar bunun açıkça göstergesi olmuştur..

Avusturya, Belçika, Federal Almanya, Danimarka, Finlandiya, Fransa, Yunanistan, İngiltere, Hollanda, Portekiz, İsviçre ve İsveç'ten gelen mesajlar ile siyasi parti, sendika, demokratik örgüt, barış girişimi, Avrupa Parlamento üyesi, parlamenter, bilim ve sanat adamı, uluslararası kuruluşlardan 300 dolayında imza konferansı desteklediklerini açıkladılar. Bunlardan bir kısmı kısaca şunlardır;

BELÇİKA; Raymond Goor (Uluslararası Güvenlik ve İşbirliği Komitesi Başkanı), Francois Ricaux (Belçika İnsan Hakları Birliği Başkan Yrd.), A. De Smaele (Bakan), Anne Mari Lizin (Belçika Sosyalist Partisi Parlamento ve Avrupa Konseyi üyesi), Amar Bertoni (Demokratik Hukukçular Birliği Genel Sekreteri, Cezayir eski Adalet Bakanı)

AVUSTURYA; Bruno Kreisky (Avusturya Başbakanı)

DANİMARKA; Bernhard Bausgaard (Radikal Parti Milletvekili, Av. Kon. üyesi), Lasse Budet (Sosyal Demokrat Parti Milletvekili, Av.Kon. Danimarka delegasyonu Başkanı), Elsa Homerich - J. Peder Bonde (Av. Parl. üyesi - AET'ye karşı halk hareketi), Ole Espersen (Hukuk Profesörü, Parlamenter), Sten Folke - A. Gerete Holmsgard (Sosyalist Parti Milletvekili), Ditlev Petersen (Kuzey ülkeleri Barış Komitesi Genel Sekreteri), Prof. A. Skinhoz (Kopenhag Üniversitesi eski Rektörü), Pelle Voigt (Sosyalist Halk Partisi Milletvekili, Av. Kon. üyesi).

FEDERAL ALMANYA; Georg Albrecht (Sosyal Müşavir, Diakonisches Werk der Ev. Kirche in Rheinland), Manfred Balder (IG Druck und Papier Sendikası), Manfred Alles (HBV, Berlin örgütü Başkanı), Günter Dauwolf (GEW Bremen Eyalet örgütü temsilcisi), Kurt Erlebach (Alman Anti-faşistler Birliği Genel Sekreteri), Harry Flichtbeil (Batı Berlin Sosyalist Birlik Partisi), Corinna Hauswedell Bading (Marksist Öğrenci Birliği Genel Yönetim Kurul üyesi), Roland Vogt (Yeşiller Yönetim Kurul üyesi), Martin Janicke (Parlamenter - Batı Berlin), Dr. Lorenz Knorr (Alman Barış Girişimi Yönetim Kurulu üyesi), Jürgen Roth (yazar) Rolf Pohlhausen (Alman Barış Birliği Başkanlık Divanı üyesi).

FİNLANDİYA; Jouko Kajanuja (Finlandiya Komünist Partisi Genel Başkanı), Taula Koskernieni (Gazeteci yazar), Dr. J. Pakaslakti (Finlandiya Barış Komitesi Sekreteri),

Heikki Timonen (Metal İşçileri Sendikası Dışişleri Sekreteri), Taisto Simisola (Finlandiya Komünist Partisi Politbüro üyesi), Olavi Sulkunen (Avukat, Barış Komitesi Temsilcisi)

FRANSA; Henri Alleg (Yazar, gazeteci), Serge Bouchery (Senatör), Marie Claude (FKP milletvekili), Michel Langignon (Fransa Barış Komitesi Sekreteri), Prof. F. Lavigne (Sourbonne Üniversitesi Hukuk Profesörü, Demokratik Hukukçular Birliği Başkanı), Prof. Irene Melikoff (Strasbourg Üniversitesi Türkoloji Kürsüsü Başkanı), Joe Nordman (Uluslararası Demokratik Hukukçular Birliği Genel Sekreteri),

HOLLANDA; Harry Van der Bergh (Hollanda İşçi Partisi Milletvekili, Av. Kon. üyesi), Jan Eijkelboom (yazar), Jan Van der Hauvel (Avrupa Parlamentosu Sosyalist Grup Başkanı), Vico Schouten (Nötron Bombası ve Nükleer Silahlara Hayır Komitesi Genel Sekreteri), Wilde Vries - G. Wilkelm Varmaanen (Şair).

İNGİLTERE; Alan Brown (İngiltere Sendikalar Birliği - TUC), Tony Benn (İşçi Partisi Yönetim Kurulu üyesi, Parlamenter). İşçi Partisi Avrupa Parlamentosu üyeleri: Gordon Adam, Richard Balfe, Roland Boyes, Janey Buchan, Richard Caborn, Barbara Castle, Ann Clroyol, Kenneth Collins, Derek Enright, Michael Gallatier, Winston Griffiths, Brian Key, Alf Lamas, Tom Meganky, Joyce quin, Allan Rogers, Dr. Barry Seal.

İşçi Partisi Parlamenterleri; Norman Atkinson, Ron Brown, Arthur Davidson, Wiltre Mc. Elvey, Stuart Holland, Frank Hosley, Huckfred, Jack Jones, Gerge Marton, Stanley Orme, Robert-Parry, Rax Powell, Ray Race, Joe Richardson, Allan Roberts, Ernie Ross, Dennis Skinner Stanley Thorne, Audrey Wise.

Prof. J.A. Griffiths (LSE), Dennis Canaver (Sendikacı - TSWU), Jack Jones (Sendikacı, JGWU), Allan Sapper (TUC eski başkanı, ACTT Genel Sekreteri).

İSVEÇ; Arvit Runedberg (Gazeteci - Yazar, İsveç Barış Komitesi üyesi), Bertil Anderen (Belediye İşçileri Sendikası Genel Sekreteri), Lars Ardelius (İsveç Yazarlar Birliği Başkanı), Uls Ast (ELO'ya bağlı

inşaat işçileri Sendikası Uluslararası Sekreteri), Mag Gul Axelsson (Tekstil İşçileri Sendikası Uluslararası Sekreteri) Lars Verner (Sol Komünist Partisi Sekreteri Parlamenter), Bo Hammer (Sol Komünist Partisi Sekreteri), Magnus Weuberg (İşçi Memurlar Sendikası Uluslararası Sekreteri).

İSVİÇRE; Jan Ziegler (Cenevre Üniversitesi Sosyoloji Profesörü, Senatör).

PORTEKİZ; Bay Allegre, Bayan Rozetta ve Tito de Maraisl (Portekiz Sosyalist Partisi Parlamenter, Av.Kon.üyesi). Portekiz Parlamentosu ikinci Başkanı, SP Merkez organı Sosyalist Gazetesi Şef Redaktörü.

YUNANİSTAN ; Ridsos (Şair) Alekos Aleransi (Yunanistan Komünist partisi, Av.Kons.üyesi), Leonidas Burnies (Yeni Demokrasi, Av. Kons. üyesi) Vangelis Macheras (Atina Barosu Başkanı), Flanbowas (Yapı İşçileri Federasyonu 2. Başkanı), Heralabidis (Yunanistan Demokratik Merkez Birliği), Kaliops Nikolau (PASOK, Avr.Kons. üyesi) Spiros Plaskovitis (PASOK, Av. Kon. üyesi), Emanuil Poniridis (PASOK, Av. Kon. üyesi).

Türk, Kürt ve Avrupalı çok sayıda davetlinin katıldığı Konferans 30 Ekim Cumartesi günü saat 10.00 da başladı. BİRKOM, Denge Komal, DİB-AK, FİDEF, GERÇEK Avrupa Dayanışma Komitesi, HDF, KKDK, KOMKAR ve Kürt Halkevleri örgütlerinin birer delegasyonla temsil edildikleri toplantının bu ilk oturumunda Birkom Temsilcisi, Süer Kalkan, Tektaş Ağaoğlu, Sıtkı Coşkun, Aydın Uçar, Hüseyin Korkar, Süleyman Ateş ve Nihat Sargın I. Prezidyum'u oluşturdular.

Cunta anayasasının her türlü yasa ve baskı altında halk oyuna sunulmasından bir hafta önce gerçekleştirilen Konferans'ın açış konuşmasını Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran yaptı.

BEHİCE BORAN

"Değerli konuklar, arkadaşlar, dostlar ve basın mensupları, Avrupalı demokrat ve ilericilerle Türkiye'nin demokrasi güçleri arasındaki dayanışmayı dile getiren, somutlaştıran ve bu nedenle uluslararası bir nitelik ve önem kazandıran"

ARARASI ASASINA HAYIR" ISI TOPLANDI

nan bu konferansı açmaktan onur
ve haz duyuyorum. Bu, resmi bir
konferans değil, büyük boyutlarda
görmeli bir toplantı da değil
ama niyet ve amacı has ve açık,
ve de çok güncel ve önemli politik
bir soruna ilişkin olduğundan,
nicelik ve resmiyet ölçütlerinin üstünde,
bunlarla ölçülemeyecek bir önem ve anlam taşıyor bu konferans.
Bu konferansı destekleyen, bugün bu toplantıya katılan Avrupalı ve Türkiyeli demokratları, dayanışmamızın bundan böyle daha da gelişmesi ve güçlenmesi dileğiyle yürekten selamlıyorum."

Bu toplantının çağrıcısı ve toplantı başkanı olarak açış konuşmasında konferansın önem ve anlamına ilişkin görüşlerini, geniş bir politik yelpazenin farklı noktalarında yer alan, ama hepsi de demokrasi-den, barıştan, toplumların gelişme ve ilerlemesinden yana olan Avrupalı ve Türkiyeli demokratları böylesi bir konferansta biraraya getirmek istek ve girişimin gerekçesi üzerinde duracağını belirten Behice Boran konuşmasına devamla şunları söyledi.

"Kanımca bu konferans, tarihsel bir menzil işareti niteliğini de kazanabilir; eğer bizler, bu konferansın gerçekleştirilmesi ile filiz veren, en geniş bir politik yelpazede yer alan Avrupa ve Türkiye demokratlarının dayanışma ve eylem birliği hareketini büyütmeyi, geliştirip güçlendirmeyi bilirsek, başarırız."

Cuntanın tam nitelemesi, ona karşı mücadelenin yol ve yöntemlerin ve varılmak istenen nihai hedefler konusunda demokratik, ilerici güçler ve kişiler arasında değişik ölçülerde var olan görüş ayrılıklarına karşın bu konferansın hazırlanmasına, toplanmasına katılmaları, desteklemeleri cunta yönetimine karşı, cuntada simgelenen ve somutlanan tüm kötülöklere karşı mücadele vermek konusundaki ortak iradenin sonucu ve göstergesi olduğunu belirten B. Boran;

"Bu ortak iradenin ortak eyleme dönüşmesi ise hem doğal, hem zorunludur. Türkiye toplumunun başına çullanmış, halk kitlelerini, tüm demokrasi güçlerini demir ök-

çesi altında ezmeye, yıldırıp sindirmeye çabalayan ve de ülkeyi bölge ve dünya barışı açısından çok tehlikeli bir yolda yürüten cuntaya ve ardındaki güçlere karşı kendi güçlerini birleştirmek, eylemde birliği sağlamak tüm Türkiye demokratlarının tarihsel ve güncel görevidir." demiştir.

Türkiye'de olup bitenlerin ve daha da olacak olanların, Avrupa'da barışın ve demokrasinin korunmasını yakından ilgilendiren tehlikeli gelişmeler olduğunu belirtmiş, örneğin, orta menzilli geliştirilmiş yeni füzelerin yerleştirilmesi sorununun Avrupa ile sınırlı olmadığını, bunların NATO üyesi ve Avrupa'nın kapı komşusu Türkiye'ye yerleştirilmesinin Avrupa barışını yakından ilgilendirdiğini vurgulamıştır. Bu nedenle "Avrupa kamuoyunun, demokrat ve ilerici güçlerinin Türkiye'nin demokrasi güçleri ile dayanışması yararlı olmaktan da öte gereklidir" diyen BORAN, "sınırlı bir nükleer savaş" projesinin şimdi asıl Orta Doğu için düşünülüp hazırlanmakta olduğunu, Reagan yönetiminin Körfez bölgesini Amerikan ulusal çıkar sınırları içinde değerlendirdiğini ve gerekli gördüğü takdirde buraya askeri müdahalede bulunabilme hazırlığında olduğunu söyledi. Amerikan askeri uzmanlarının da Türkiye'yi gerek NATO üyesi olması, gerekse stratejik konumu nedeniyle "ideal ülke" olarak nitelediklerini, "Çevik Müdahale Kuvveti'ne kolaylıklar göstermesi" yolundaki talepleri cuntanın adım adım kabul ederek Körfeze en yakın Van alanı başta olmak üzere on askeri hava alanının islahını, silah ve malzeme depoları, araçları ve askerleri barındırma tesisleri inşasını içeren kapsamlı bir anlaşmanın Reagan yönetimi ile cunta arasında imzalanmış olduğunu, bunun Avrupa'ya da yönelik büyük bir tehlike içerdiğini belirtti.

Diğer yandan 12 Eylül darbesinin ve 2 yıllık Cunta yönetiminin açık veya örtülü destek ve tasvip görmesinin Avrupa'da benzeri düşünce ve hevesler besleyen güçler

için cesaret verici bir örnek oluşturduğunu belirterek "Türk askeri cuntasının, onun düzmece anayasasının ön gördüğü aldatmaca 'parlamentar demokrasi'nin Türkiye'nin olduğu kadar Avrupa'nın da sorunu olduğunu" vurgulayan B. BORAN şunları söyledi;

"Ekonomik krizin tek tek ülkelerin sınırlarını aşarak dünya çapında yaygınlaşıp derinleştiği, sorunlarına çözüm bulamadığı ve kitlelerin hareketliliğinin yükseldiği koşullarda Avrupa'da nazizmin ve faşizmin yeniden başkaldırması, terörist hareketlerin tırmanması bir rastlantı değildir. Bu arada, ikinci dünya savaşından bu yana kendi aralarında örgütlenerek tek tek ülkelerin ve bütününde dünyanın gidişatının yönlendirilmesinde etkinliklerini sürekli arttırmaya çalış-

ile ilgilendiklerini anlatan Behice BORAN, asıl önemli olan sorunun demokrasi diye geçilecek rejimin içeriği, niteliği sorunu olduğunu belirterek "şimdi ortaya çıkarılan Cunta Anayasası yeni rejimin iki yıllık sürede kurulmuş olan bölümlerini meşrulaştırmanın yanısıra, esas olarak, devletin politik mekanizmasının biçimlenişini ortaya koyuyor. Ve görülüyor ki, 'parlamentar demokratik rejim' iddiası ile ortaya sürülüp de, gerçekte bundan daha fazla demokrasiden uzak, bundan daha fazla demokrasiye aykırı bir rejim olamaz, düşünülemez bile." dedi.

Daha sonra B. BORAN Cunta anayasasındaki 7 yıllık geçiş dönemini ve geçici maddelerin nasıl bir devlet yapısı önerdiğini ikti-

MESAJ; Romesh Chandra,

Tüm dünyada barış yanlısı milyonları temsil eden Dünya Barış Konseyi adına başarılar dileyerek konferansınızı yürekten selamlarım. Türkiye halkının, askeri otoritelerin dayattığı yeni sahte anayasanın insan haklarını yok etme girişimine ve baskıya karşı, demokrasi, toplumsal gelişme ve barış için mücadelesini tümüyle destekliyoruz.

Dünya Barış Konseyi Başkanı

şan çok uluslu dev tekellerin 'özgürlüklerin otorite ile dengelenmesi' ısrarlı otoriter bir rejim' modeli peşinde oldukları unutulmamalıdır. 12 Eylül darbesi, Cunta yönetimi ve şimdi geçilmeye hazırlanan rejim, yalnızca ve öncelikle, Türkiye'nin kendi iç gelişmelerinin koşullarının sonucu değildir."

Cuntanın ısrarla "terörizm, anarşizmin ve bölücülüğün iç savaş eşiğine sürüklediği ülkeyi uçurum kenarından kurtarmak için" iktidara el koymak "zorunda" kaldığı, "sağlam temeller üzerine o turtulmuş bir demokratik rejime geçileceği propagandasını sürdürdüğünü ve bunun da belli ölçülerde inandırıcı olup, iç ve dış kamuoyunun özellikle de Avrupa'nın politik çevrelerinin demokrasiye geçişin tarihi ile, takvimi

darı nasıl biçimlendirmeyi amaçladığını anlatarak şunları söyledi.

"Anayasaya eklenen geçici maddelerle böyle 7 yıllık bir 'geçiş dönemi' öngörülmeseydi bile, anayasanın esas maddeleriyle öngörülen rejime yine de herhangi bir ölçüde demokratik rejim denilemezdi."

"Demokratik hak ve özgürlüklerin tanınmak istenmemesi öncelikle iki toplum kesimini hedef almaktadır: İşçi sınıfını ve Kürt halkını. Bu anayasa ile işçi sınıfı partilerinin kurulabilmesi, sendikaların her hangi bir biçimde siyasetle ilgilenmeleri kesin önlenmiştir. Sendikal haklar ve yet-

(Devamı 10. Sayfada)

(9. Sayfanın devamı)

kiler bu kuruluşları hayalet sendikalara dönüştürecek derecede kısıtlanmıştır; Toplu sözleşme ve grev hakları pratikte etkisiz kalacak hale getirilmiştir.

İkinci noktaya gelince, Anayasa' da baştan sona 'devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğü' ibaresi sayısız defa tekrarlanmaktadır. Bununla kastedilen, on milyonluk Kürt halkının ulusal kimliğinin ve ulusal demokratik haklarını tanımadığıdır. Anayasada 'düşüncelerin açıklanmasında ve yayılmasında kanunla yasaklanmış hiç bir dil kullanılamaz' denilmektedir. Kanunla yasaklanan dil Kürtçedir. Kürtçenin okutulması ve öğretilmesi de anayasaca yasaklanmaktadır.

Gerçekleştirilmek istenen rejimi kısaca tanımlamak gerekirse diyebilirim ki, bu rejim, parlamenter demokrasi biçim ve görünümü verilmeye çalışılmış içi boş bir kabın içine yerleştirilerek gizlenmek istenen son derece baskıcı, çeşitli kollardan toplumu bir yengeç gibi sararak kısıkaçları arasına almış, ordunun doğrudan ve sürekli içinde yer alacağı ve kontrol altında tutacağı bir diktatörlüktür: Büyük dış ve iç tekellerin çalışan geniş kitleler üzerindeki egemenliğine aracılık edecek bir diktatörlük, Orta ve Güney Amerika'da görülen kimi benzerleri gibi."

rini aldatmaya, ne de açlık çizgisine gelip dayanmış kitleleri uyutmaya ne de ekonomik sıkıntıdan bunalmış orta katmanların desteğini kazanmaya yetmeyeceğini anlattı ve nesnel toplumsal koşulların cunta aleyhine olduğunu fakat bu nesnel koşulların cuntayı iktidardan düşürmeye kendi başına yetmeyeceğini belirtti.

Cuntanın, anayasasını referandumdan başarıyla geçirmek için tüm tedbirleri aldığı, baskı ve zulüm ile ülkede bir ürküntü ve yılgınlık havası estirdiğini de anlatarak eleştirilere karşı şiddetli saldırıya geçen Cunta'nın, anayasayı eleştirmeyi, hele red oyu kullanılmasını istemeyi en büyük suç olarak göstermeye, kitleleri red oyu vermekten alakoymaya çalışarak tüm propaganda gücünü ve araçlarını seferber ettiğini, bunun tek taraflı bir bombardıman, tek taraflı bir savaş olduğunu anlattı. Bu saldırı ve bombardımanı eleştirmenin, bu konuya ilişkin yazılı veya sözlü beyanını yasak olduğu, "geçici maddeler"den kesinlikle söz edilemeyeceğini açıklayarak oylama sırasında sandık başlarında yalnızca resmi görevlilerin bulunacağını, başka hiç bir gözlemcinin olmayacağını ayrıca işaretli oyların geçerli olarak kabul edilmesi, özellikle köylerde işaretli evet oyların el altından önceden dağıtılıp bunları kimin kullanmadığının anlaşılmasının amaçlandığını belirterek konuşmasına şöyle devam etti:

MESAJ; Gus Hall,

Federal Almanya'da bir haftadır süren ve dünya barışını ciddi olarak tehdit eden Reagan yönetiminin politikasına ilişkin olarak düzenlenen tartışma ve gösteriler biterken sizlere Partimizin ve ülkemizdeki barışsever, demokrasi yanlısı tüm insanların en iyi dileklerini ve desteğini iletıyorum. Ülkemizde anti demokratik ve ırkçı güçlere karşı uzun süredir verilen kavganın tarihinden hareketle konuyu iyi bilmekteyiz. ABD emperyalizminin Türkiye'nin iç işlerinde hangi rolü oynadığını çok iyi bilmekteyiz.

Bu nedenle Türkiye'deki gerici güçlere ve de ABD emperyalizmine karşı savaşmak ortak çıkarımızdır. En candan selamlarımızı kabul ediniz.

Berberce kazanacağız.

ABD Komünist Partisi
Genel Sekreteri

Türkiyeli politik örgütler ve kişiler arasında cuntanın faşist diye nitelenip nitelenmeyeceği konusunda var olan görüş ayrılıkları ve tartışmaların, öngörülen yeni politik iktidar biçiminin nitelenmesi konusunda da belirilebileceğini hatırlatan B. BORAN "Cuntaya karşı olduğu gibi, öngörülen yeni rejime karşı da demokrasi, barış ve özgürlük mücadelesi verilmesi gereğinde de bir anlaşmazlık olmayacaktır. Önemli olan da budur." dedi. Daha sonra Türkiye'de bir demokratik gelişim, mücadele ve deneyim birikimi olduğunu vurgulayarak demagogilerin, borazan ve trampet sesleri ve bayrakların ne demokrasi güçle-

"Cuntanın referandum oylamasını bu tür baskı koşulları altında yapma zorunluluğunu duyması, halkın anayasaya karşı oy verme tepkisinin yükselişinin yarattığı korkudandır. Bu korku da asılsız değildir. Referandumda halkın özgürce iradesini kullanmasını engellemeye kalkmak, anayasaya karşı tepkiyi daha da pekiştirecektir. Referandum anayasasının kabulü ile sonuçlansa bile, cunta bu deneyimden kitlelerin desteği açısından zayıflamış olarak çıkacaktır."

Avrupa demokratlarıyla birlikte konferans cunta anayasasının düzmece demokrasisine karşı yükselen, onu mahkum eden sesin, Türkiye halk kitleleri ve demok-

KONUK; Karl Heinz Schröder, Alman Komünist Partisi

"Değerli Konuklar, sevgili arkadaşlar ve yoldaşlar! Sevgili Türkiye'li kardeşler, Alman Komünist Partisi Yönetim Kurulu adına Konferansımıza Federal Almanya'da dayanışma selamlarını getiriyorum. Selamlarımızı aynı zamanda özgürlüğünüzü istediğimiz hapisteki ve koğuşmaya uğrayan demokrasi güçlerine de gönderiyoruz. Sevgili arkadaşlar, yoldaşlar!

Bu konferans öyle bir zamanda yapılmaktadır ki, ülkemizde, Federal Almanya'da çalışan insanların, yabancı arkadaşlarımızın da, insanlara yaşamı ateşten gömlek yapan fakat zenginlerin kar hürsuna ve silahlanmaya yeşil ışık yakan, fakat sosyal haklara karşı gittikçe keskinleşen darbeler ve hükümet politikasına karşı gittikçe keskinleşen darbeler ve hükümet politikasına karşı olan direnişleri yükselmektedir."

"Değerli konuklar! Bugün de Stuttgart ve Hannover şehirlerinde sosyal gerileme ve silahlanmaya karşı yapılan yürüyüşlerde ve Essen şehrinde yine bugün barış ve silahsızlanma için ABD ve Almanya Komünist partilerinin birlikte yaptıkları toplantıda da olduğu gibi, NATO ülkelerinde şimdiye dek görülmemiş derecede güçlü bir barış hareketinin oluşması Türkiye halkının ve ülkemizin çalışan insanların hayati çıkarlarıyla bağlıdır.

Barışın korunması, bir atom savaşının önlenmesi için mücadelenin odak noktasını, Federal Almanya'ya ve Batı Avrupaya yerleştirilmesi planlanan yeni Amerikan orta menzilli roketlerine karşı verilen savaşın oluşturmaktadır.

Bu yüzden tüm barış güçlerinin önünde duran en acil görev, 1983 yılının bu hayati tehdit eden atom roketlerinin yerleştirilme yılı olmaması için elden gelen her şeyin yapılması olarak görüyoruz.

Biz, korkunç sonuçlar getirecek olan Brüksel NATO-Roket kararının bozulması için her şeyi yapıyoruz.

Dünya çapında ilerici ve barış güçlerinin güçlenmesiyle, atom savaş tehlikesine karşı olan güçlü yığın hareketleri ve kapitalist krizin yükünü emekçilerin sırtına urulmasıyla, emperyalist savaş kışkırtıcıları atom savaş hazırlıklarını özgürlüğün korunması ve diktatörlüklerini de "demokrasinin ve insan haklarının güvencesi" olarak göstermek zorunda kalmıyorlar.

Bu yanlıtla manevrasına ülkenizin askeri cuntasının amaçları da katılmaktadır. Diktatörlüğünü şimdi bir anayasa perdesiyle örterek demokratik koşulları tekrar getirmek istemiş gibi görünmektedirler.

Bu alaycı bir yanlıttır. Bununla askeri cunta demokratları işkenceden geçiren ve kovuşturan sıfatından kurtulmak istemektedir.

Bu gerçekleşmeyecektir! Çünkü Türkiye'de yapılacak olan zorlama referandum, yakın geçmişte El Salvador'da yapılan zorlama seçimler gibi demokrasi ile alakası yoktur. Biz ülkemizin diğer demokratları ve sizlerle beraber Türkiye'de demokratik koşulların tekrar yerleştirilmesi istemini yükseltiyoruz.

Bizim istemimiz: Yığınsal davalara, işkence ve cinayete son! Biz basın ve düşünce özgürlüğü, sendikalara özgürlük, Türkiye Komünist Partisine, Türkiye İşçi Partisine özgürlük, TSİP'e özgürlük istiyoruz. Türkiye'deki demokratik partiler ve kuruluşlar için ve Kürtlerin demokratik organizasyonları için özgürlük istiyoruz."

"Biz, yabancı işçi arkadaşlarımıza karşı uygulamaya ayrımcılığın son bulmasını istiyoruz! Biz, onların eşit yurttaşlar olarak ülkemizde çalışmalarını ve yaşamalarını istiyoruz.

Sevgili arkadaşlar, yoldaşlar! Partimiz, Alman Komünist Partisi, bundan böyle yabancı işçi ve aileleriyle dayanışma içinde olacaktır. Bu bizim enternasyonal politikamızın temel taşıdır.

Biz bundan böyle de, sevgili arkadaşlar, sizlerle birlikte ülkemizdeki askeri cuntaya karşı, demokratik koşulların tekrar yerleştirilmesi için, özgür demokratik bir Türkiye için savaşım vereceğiz!

Yaşamın barış ve iş için, sosyal hakların budanmasına ve roketlere karşı ortak savaşım! Yaşamın uluslararası dayanışma!"

ratlarıyla bu dayanışmanın Türkiye'de mutlaka yankılanacağını vurgulayan, getirilmek istenen rejimin hiç bir ortam ve ölçüde demokratik bir rejim olarak kabul edilemeyeceği, Avrupa kamuoyu önünde ve Avrupa Parlamentosu ve Konferans gibi kurumlarda açıklanmasının, savunulmasının önemini belirten B. BORAN konuşmasını şöyle bitirdi:

"Kuşkusuz, Türkiye'de demokrasi sorunu, referandum ister anayasasının kabulü, ister reddi ile sonuçlansın son çözüme kavuşmuş olmayacaktır. Ama demokrasi mücadelesinin bundan sonraki aşamasını önemli ölçüde etkileyecektir. Kabul ile sonuçlanırsa demokrasi mücadelesinin koşulları daha çetin, demokrasi yollarının açılması daha uzun süreli olacaktır. Red ile sonuç-

lanırsa demokrasiye yönelmek için daha elverişli koşullar oluşacak, ama bu geçiş otomatik olarak elbette kendiliğinden gerçekleşmeyecektir. Dünyada iyi, doğru, yararlı her şey, ileriye dönük gelişme, sebatlı, çetin uğraşmalarla, öz verili mücadelelerle elde edilir. İnsanlığın binlerce yıllık tarihinde tüm ilerlemeler böyle gerçekleşmiş, çağdaş uygarlık aşamasına böyle varılmıştır. Türkiye elbette bu evrensel yasanın dışında değildir. Türkiye de içinde bulunduğu bu karanlık dönem er geç atlatacaktır. Amacımız, mücadelemizin gerekçesi bunun geç değil, olabildiğince erken gerçekleşmesini sağlamaktır.

Bunu el birliği ile başaracağımıza olan inancımızın coşkusuyla hepimizi tekrar selamlarım."

Toplantıya katılanların büyük bir ilgi ve coşkuyla izledikleri açış konuşmasından sonra söz isteme sırasına göre konukların konuşmalarına geçildi.

TÜRKİYE DEMOKRATLARIYLA DAYANIŞMA GİRİŞİMİ

İlk konuşmacı Federal Almanya'dan Türkiye Demokratlarıyla Dayanışma Girişimi Temsilcisi Angelika Göbel; "Bugün Türkiye'nin zindanlarındaki 100.000'in üzerinde ölüm cezasıyla tehdit edilen binlerce sendikacı ve parti üyelerinin hepimizin dayanışmasına ihtiyacı vardır. Onların, bu Cunta'ya karşı savaşım vermemize, eylemlerimize ihtiyacı vardır. Onların Anayasa adı verilen, ancak işkence, katliam ve baskıların yasallaştırılması çabasından başka bir şey olmayan bu iktidar aracına karşı savaşım vermemize ihtiyaçları vardır" dedikten sonra Anayasa'da öngörülen yasaklamalardan örnekler verdi. Bir diğer görevlerinin de bu haksızlıklar rejiminden kaçarak F. Almanya'da politik sığınma isteyen onbinlerce Türk ve Kürt ilericileriyle dayanışma içinde olmak olduğunu belirten A. Göbel, politik sığınmacıların uğradıkları haksız uygulamalar, getirilen yeni kısıtlamalara değinerek konuşmasını şöyle bitirdi; "politik sığınma hakkı ve sığınmacıların barınması ve korunması için verilen savaşım aynı anda Türkiye'deki cuntaya karşı verilen bir savaşım durumundadır, çünkü burada sığınma hakkı alan her mülteci Türkiye'deki hukuk dışı ve barbar rejimin somut bir kanıtıdır".

ALMAN KOMÜNİST PARTİSİ

İkinci konuşmacı Alman Komünist Partisi Prezidyum üyesi Karl Heinz Schröder, partisi adına konferansa Federal Almanya'da komünistlerin dayanışma selamlarını ilettiler.

ALAN BROWN, ASTMS-TUC; İNGİLTERE

Sıradaki diğer konuşmacı, TUC'ye bağlı Bilimsel, Teknik ve İdari Personel Sendikası Yürütme Kurulu üyesi Alan Brown söz aldı.

"Türkiye'de oynanmakta olan anayasa oyununun iç yüzünün sergilendiği bu tarihsel toplantınızda konuşma olanağı tanıdığınız için sizlere teşekkür ederim.

Askersel gericiilikçe dikte ettirilen ve Kenan Evren'in zorba despotik rejimi altında sürdürülen bu oyun, 7 Kasım'da yapılacak olan sözümona 'demokratik referandum' ile önemli bir dönüm noktasına ulaşacak. Amaç, bugünkü baskıcı, tümüyle anayasa dışı rejimi Türkiye'de kurumlaştırmaktır. Buradan Kenan Evren'i uyarmak istiyorum. Türkiye halkı, Avrupa'daki tüm gerçek demokratların da desteğiyle Evren'i de, cuntasını da müstahak oldukları yere, tarihin çöplüğüne atacaktır. Buna inanın arkadaşlar" söz-

leriyle konuşmasına başladı. Türkiye ve İngiltere işçilerinin sorunlarının, düşmanların öz olarak aynı olduğunu belirterek uluslararası tekellerin sömürsünü belirterek "bizi birleştiren şeyler, ayıranlardan çok daha fazladır" dedi.

Thatcher'ın ekonomi politikasını, ABD'nin silahlanma politikası ile uyumu anlatarak bunların, Türkiyeliler için de yabancı olmadığını vurguladı. Ülkesinde DİSK ve Barış Derneği için geliştirilen dayanışma eylemlerini de anlatan Alan BROWN sonuçta şunlar söyledi: "Tüm bu insanlar ve örgütler arasında ortak olan nedir? Üç şey.

Birincisi, onlar, nerede ve kim tarafından yapılırsa yapılsın, baskıya karşı uluslararası dayanışmanın gereğini biliyorlar.

İkincisi, barış ve özgürlük içinde yaşamının, kendi yönetim biçimine demokratik olarak karar verbilmenin tüm dünya halklarının vazgeçilmez hakkı olduğuna inanıyorlar.

Ve üçüncüsü bizi birleştiren şeylerin ayıran şeylerden çok daha fazla olduğuna inanıyorlar."

Daha sonra söz alan Danimarka Komünist Partisi ve Danimarka Dayanışma Komitesi temsilcisi Hanne Leni Andersen ülkesi işçi sınıfı ve demokratlarının selamlarını ve dayanışmasını konferansa ilettiler.

Öğle yemeği için ara verilen toplantıya uluslararası kuruluşların ve Avrupa ülkelerinden örgütlerin temsilcilerinden oluşan 2. Prezidyum ile devam edildi.

İngiltere'den parlamenter ve işçi partisi temsilcisi olarak toplantıya katılan Bob Parry beraberinde birçok İngiltere sendikasının desteğini getirdiğini belirterek, verilen demokrasi mücadelesinde Türkiye halkı ile dayanışma içinde olduklarını, ülkesindeki dayanışma girişimlerini anlattı.

KONUK; Bob Parry

Sayın Başkan, Yoldaşlar, Kardeşlerim ve Dostlarım, hepinizi selamlarım.

"Sizlere İngiliz Parlamentosunun Avam Kamarasındaki sosyalist meslektaşlarımla pek çoğundan kardeşçe selamlar getiriyorum. Aralarından İşçi Partisi'nin Merkez Yürütme Kurulu üyeleri ve gölge kabine-nin bazı üyeleri de bulunan 30'dan fazla meslektaşım bu konferansı desteklemeyi kabul etmişlerdir. Benim adım Bob Parry, bir sanayi henti ve limanı olan Liverpool'da temsil ediyorum. 2 milyon üstündeki üye sayısı ile Avrupa'daki en büyük sendika olan Ulaşım ve Genel İş Sendikası üyesiyim. Sizlere, sendikamdan, sendikamızın Genel Sekreteri Moss Evans'tan ve sendikamızın Genel Sekreter Vekili, uluslararası üne sahip bir yoldaşımız ve İşçi Partisi'nin eski genel başkanı ve eski uluslararası sekreteri olan Alex Kitson'dan kardeşçe selamlar getiriyorum. Konferansa ayrıca, A.C.C.T.'nin genel sekreteri ve eski İngiliz Sendikalar Konfederasyonu genel başkanı Alan Sapper, İngiliz Sendikalar Konfederasyonu Genel Sekreteri Len Murray, Avrupa Parlamentosu üyesi olan 17 İşçi Partisi milletvekili, birçok üniversiteden tanınmış bilim adamları, hukukçular ve barış hareketi yöneticileri tarafından destek mesajları gönderilmiştir."

"Dostlarım,

İngiltere'ye döndüğümde, bu konferansı desteklemek üzere Parla-mentoya bir önerge sunacağım ve yaklaşık 100 İşçi Partili milletvekilinin desteğini alacağımı umuyorum.

Son bir nokta olarak da, bizler ayrıca Türkiye Barış Derneği Başkanı Mahmut Dikerdem'in insanlık nedenlerle erken tahliyesi için savaşım veriyoruz, ki son yıllarını onurlu bir biçimde ve huzur içinde geçirebilsin.

Son söylemek istediğim: Cuntaya hayır, Anayasa taslağına hayır! Özgürlüğe, Birliğe, Zafere ve Barışa Evet!

Sizlere teşekkür eder hepinize başarılar dilerim dostlarım."

Karşı Birleşik Sendika Hareketi (ESAK-S) adına Athanasias Stanatopoulos, Dünya Barışı için Yunan Komitesi (EEDYE) adına Nikolas Rehoukos ikinci gün yaptıkları konuşmalarıyla Türk ve Kürt halkının Cuntaya karşı yürüttüğü özgürlük ve demokrasi ve barış kavgasına güç kattılar.

Stavros Bakas (GSEE) şu noktalara değindi;

"Yunanistan işçi sınıfına ve genelinde Yunan halkına 1967'de insafsız ve dıştan yönlendirilen subaylar cuntasının açtığı yaralar henüz kapanmamıştır.

Tıpkı 1968'de Yunanistan'da olduğu gibi bugün de Türkiye'de demokrasiyi hiçe sayanlar bir sözde anayasa ile kendilerinin baskıcı, silah ve kaba kuvvete dayanan rejimlerini kurumlaştırmaya uğraşıyorlar.

Böylelikle dünya kamuoyunu kendi taraflarına çekmeye ve faşist rejimin demokratikleştirilmesi yönünde adımlar atıklarına inandırmaya çalışıyorlar."

NİKOLAS REGUKOS (EEDYE)

Yunanistan Barış Komitesi adına Yunanistan barış güçlerinin selamlarını ileten Nikolas Regukos aynı zamanda Lizbon'da toplanan Dünya Barış Konseyi'nin de görevlisi olarak Konferansa katıldığını ve Örgütün' de başarı dilek ve selamlarını getirdiğini belirtti. Gelişkin barış hareketlerinden birini oluşturan Türkiye barış hareketinin savaşçılarıyla güçlü kardeşlik bağlarını dile getirerek konuşmasını şu sözlerle bitirdi.

"Evren'in anayasası ve planladığı parlamenter rejim, ABD'nin sahnelediği birer oyundan başka bir şey değildir. Bunu hepimiz çok iyi biliyoruz. Bütün bunlar kendi diktatörlüklerini demokrasi kılıfıyla yasallaştırmaktan başka bir anlam taşımıyor.

Sevgili dostlar,

Faşizm ve savaş kardeşler. Anaları ise emperyalizmdir. Bunlara karşı mücadele etmek barışı savunma ve kalıcılaştırmak demektir.

Faşizme ve emperyalizme geçit

yok!
Yaşasın barış!
Türkiye halkına özgürlük!
Türkiye barış savaşçılarına özgürlük!"

YUNANİSTAN GENÇLİĞİ TÜRKİYE GENÇLERİYLE OMUZ OMUZA

Vasilios Tsolakidis konuşmasında şunları söyledi;

"Sevgili arkadaşlar,
Sizlere Yunanistan Komünist Gençliği Merkez Kurulu'nun selamlarını iletıyorum. Komünistlerin öncülüğündeki Yunanistan demokratik gençliği, Türkiye'de savaşım veren gençliğin daima yanında olacağına söz veriyor. Yunanistan gençliği 1967'de kendi ülkesindeki askeri diktatörlüğe karşı verdiği mücadelede dünya halklarının dayanışmasının, maddi ve manevi desteğinin ne denli önemli olduğunu öğrendi. Bu destek olmaksızın Yunanistan'daki faşist diktatörlük çökerilemezdi. Türkiye halkının da bu uluslararası mücadele sonucunda en sonunda galip çıkacağından eminiz.

Genç Yunanistan komünistleri olarak ülkemizdeki dayanışma hareketinin başında yer alıp Türkiyeli kardeş halkımızı destekleyeceğiz.

Bizler bölgemizdeki tüm demokratlarla birlikte barışın kalıcılaştırılması için NATO ve ABD planlarına karşı koyacağız."

30 Ekim Cumartesi günü Fransa-Türkiye Dostluk Cemiyeti sözcüsü Lange Catherine, Dünya Sendikalar Federasyonu temsilcisi Brian Price (İngiltere), İnsan Haklarını Koruma Belçika Komitesi adına Michel de Wolf, Danimarka Güvenlik ve İşbirliği Komitesi temsilcisi Erik Stinus, Finlandiya Demokratik Hukukçular Derneği ve Finlandiya Barış Komitesi sözcüsü Olavi Sulkunen, Danimarka Demokratik Kadınlar Birliği adına Anne Wagner, Uluslararası İş Federasyonu'ndan bir temsilci, Henri Alleg Yazar-Fransa, Dünya Barış Konseyi üyesi Francoise Caldor-Fransa, Belçika Anti-faşist cephesi adına Luc Olyslager, Uluslararası İnsan Haklarını Koruma Birliği temsilcisi Avukat Veronika Arendt-Rojahn, Fransız Komünist Partisi temsilcisi Leonard Goodenough, Avukat Ludwig Müller-Federal Almanya, Hukukçu-Yazar Roland Weyl-Fransa, Sanatçılar Barış İçin Girişimi adına Mehmet Aksoy-Batı Berlin, CGT temsilcisi Jacques Tixler-Fransa, Dünya Barış Konseyi üyesi Martin Jörg konuşmalarıyla dayanışma ve başarı dilekelerini dile getirdiler.

DÜNYA BARIŞ HAREKETİ TEMSİLCİSİ

Dünya Barış Konseyi üyesi ve Fransa Barış Hareketi temsilcisi

KONUK; Brian Price,

Dünya Sendikalar Federasyonu

"Dünya Sendikalar Federasyonu Genel Sekreteri İbrahim Zakaria ve federasyonun 206 Milyon üyesinin kardeşçe selamlar ve dayanışmalarını getiriyorum.

DSF'nunun DISK'le olan ilişkisi uzun yıllar ötesine gider ve DSF iki yıldır başta olan askeri cuntanın evrensel bir planda lanetlenmesi açısından ise sürekli ön safta savaşmaktadır. Öngörülen anayasayı da aynı ölçüde lanetlemekteyiz."

"Cunta Türkiyeli insanların tüm demokratik haklarını elinden alıp, bu insanları tekrar tarihin çöp yığınları üstüne oturtmak istiyor.

Bizler Türkiyenin Avrupa'nın Şili'si olmasını istemiyoruz.

Evren'in bir ikinci Pinochet olmasını istemiyoruz.

Türkiye'nin ABD emperyalizminin Avrupa'daki bir uydusu olmasını istemiyoruz."

"Dünya Sendikalar Federasyonu adına bu konferansın tüm başarılarına ulaşmasını diler ve Dünya Sendikalar Federasyonu 206 milyon üyesi ile mücadelenizde başarıya ulaşılması için her türlü dayanışma ve yardım göstereceğine söz verir.

Yaşasın demokrasi!

Yaşasın Türkiye halkı!

Teşekkür ederim."

Avukat Francoise Caldor, Türkiye'nin stratejik konumunu, geçmişte bir çok silahlı çatışmaların yer aldığını ve Türkiye Barış Hareketinin önemini anlattı. İstanbul'daki Barış Derneği'nin davalarına da gözlemci olarak katılan Caldor, ABD'nin Evren cuntasının iç ve dış politikası üzerindeki etkisini vurgulayarak konuşmasını şöyle noktalandı.

"Türkiye halkları bugün emperyalizm tarafından desteklenen ordunun işgali altındadır.

Köln Konferansı gösteriyor ki Türkiye demokratları yalnız değildir.

Onbinlerce tutuklu serbest bırakılmalıdır.

General Evren'in, eski Roma Krallarının imparatorluk halkının yaşaması veya ölmesine karar vermesine benzer biçimde hareket edebilmesini önlemek için her şey yapılmalıdır.

Dünyanın tüm demokratik ve Barışçı güçleri Türkiye elçiliklerini protesto yağmuruna tutmalıdır.

Türkiye gelişmiş ve özgür bir ülke olsun!

Türkiye askersel bloklar dışında bir barış ülkesi olsun!

Tüm Türkiye demokratlarına özgürlük!

F. Caldor'un konuşmasını yaptığı 3. oturumun Prezidyumunu DISK Merkez Yürütme Kurulu üyesi Kemal Daysal, Danimarka Barış Konseyi Sekreteri ve yazar Eric Stinus, Alman Komünist Partisi Yönetim Kurulu üyesi Hainz Lang, TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu, Barış Derneği Genel Sekreteri Enis Coşkun, Yazar Yusuf Ziya Bahadınlı oluşturuyordu.

Toplantının 4. oturumu için oluşturulan Prezidyumda ise Atina Barosu temsilcisi Vangelis Kouris, GSEE GYK üyesi Stavros Bakas, Maden İş Sendikası Genel Başkanı Mehmet Karaca, Dursun Akçam, Demir Özlü, Ömer Polat ve Vasif Öngören yer aldılar.

Bu 4. oturumda söz alan Dünya Barış Konseyi ve İsviçre Barış hareketi adına Martin Jagg ise özet olarak şunları söyledi:

Türkiye'de 2 yıldan beri hüküm süren cunta ABD ve NATO'dan büyük destek görmektedir.

Türkiye'de halen bir çok Amerikan ve NATO üsleri bulunmaktadır.

Cunta onbinlerce demokrat, sendikacı, sanatçı ve aydın zindanlara sokmuş, Barış Derneği Yöneticilerini bir mahkemenin haksızlığına terketmiştir.

Cunta işkence ettirmekte ve acı çektirmektedir.

Ve daha söylenecek bir çok şey var. Birçok olandan da haberimiz yok.

Şimdi ise Cunta yeni bir oyunla karşımıza çıkıyor. O, bu anayasayı tüm suçlarını gizleyebilmek için hazırlamıştır.

Biz bu kandırmacaya hayır diyoruz. Bu aldatmacaya açığa çıkartılmalıdır. Bunun için çalışmalarınızda hepimize başarı diliyorum.

İsviçre Barış hareketi ve Dünya Barış Konseyi sizleri tüm güçleriyle destekleyeceklerdir.

Bu gerici askeri cunta, anayasası ile birlikte diğer diktatörlükler gibi düşmeye mahkumdur."

TÜRK VE KÜRT HALKLARININ YÜKSELEN SESİ

Türkiye ve Türkiye Kürdistanı ulusal demokratik güçleri konferansda ağırlıklı olarak en geniş ölçüde temsil edilmekteydi.

4. Oturumda söz alan örgüt temsilcileri şunlardı:

BİRKOM temsilcisi, Süleyman Ateş, Dr. Şakir Derkut, İsmet Serdar, Dr. Nihat Sargin, Sıtkı Coşkun, Hüseyin Toprak, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, DISK yürütme kurulu üyesi Kemal Daysal, TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu ve Barış Derneği Genel Sekreteri Enis Coşkun.

Birkom sözcüsü Generaller cuntasının "12 Eylül 1980'den bu yana uyguladığı tekelci burjuvazinin devlet ve toplum üzerindeki mutlak egemenliğini ve zorbalığını, faşizmi sistemleştirme ve kurumlaştırma çalışmalarını bir anayasa ile taçlandırmak" istediğini anlatarak şunları söyledi:

"Anayasa tartışmaları ve referandum sürecinde devrimci görev, cuntayı teşhir etmek, onun halklarınıza aşırı sömürü ve katmerli zulümden başka birşey getirmeyen karar ve uygulamalarına karşı çıkmak ve halklarımızın devrimci demokratik mücadelesini yeniden örgütleme ve yükseltmeye girişmektir.

Bugün tüm devrimci, demokratik, yurtsever çevrelere düşen görev, devrim güçlerinin içinde buldukları dağınıklık ortamına son verip toparlanarak devrimci demokratik mücadeleyi yeniden örgütleyip yükseltmektir. Bugünün sorunları ve bugünün görevleri çerçevesinde demokrasiyi güçlendirmektir."

SÜLEYMAN ATEŞ

Süleyman Ateş, "İki yılı aşkın bir dönemdir iktidara getirilen sömürgeci faşist cunta"nın ekonomik ve politik plandaki bilançosunu çıkardıktan sonra Kürt halkı üzerine uygulanan baskıdan bahsederek şöyle dedi:

KONUK; Adamos Dimitrios,

Yunanistan Komünist Partisi

Yunanistan Komünist Partisinden bu toplantıya mücadeleci selamlar getirdim. Toplantıya çok başarılar dilerim.

Bizler, faşist darbeye erkin Evren cuntası tarafından ele alınışının ilk anından itibaren faşist saldırı ve baskıya uğrayan Türkiye halklarının demokratik haklar ve ülkelerinin bağımsızlığı için savaşımını destekledik.

Yunan komünistleri faşizm ve emperyalizm tarafından desteklenen askeri cuntanın ne olduğunu çok iyi bilmektedirler.

Bizler askeri cuntanın yedi yıllık erkinde daha çok ödemiş olacağız.

Yunan komünistleri anayasa hakkında referandumun ne olduğunu bilmektedir. Böyle birşey Yunanistan' da oldu. Ve bunun için de bütün Türkiye demokrasi güçleri ile Türk cuntasının anayasasına hayır diyoruz.

Yunanistan' ın Avrupa Parlamentosu üyeleri çok kez Evren Cuntasının suçlarını Avrupa Parlamentosu' nda yermişler ve Türkiye halkının haklarını savunmuşlardır. Geçen sene Ocak ayında bir oylama ile Evren' in faşist rejimini yermeyi denedik. Geçen Temmuz' da Avrupa Parlamentosu' nun gerici çoğunluğu Alman Hristiyan Demokrat von Hassel raporuna göre 3 oy farkla Evren Cuntasını kabul eden bir karar verdi.

Mücadele devam ediyor ve bizlerin elimizde olan herşeyi Türkiye Demokrasi güçlerine yardım etmek için Türkiye halkının faşist cuntayı devirmek için özgürlüğün ve demokrasinin gelmesi için herşeyi yapacağız.

Bunun bir göstergesi toplantının yönetimine getirdiğimiz Yunanistanlı 19 AET üyesinin destekleme açıklamasıdır.

İmza atan parlamenterlerden 3' ü Yunanistan Komünist Partisi, 10' u PASOK' lu ve 5' i Yeni Demokrasili, biri de ES gurubundandır.

Değerli arkadaşlar
Burada Yunanistan Komünist Partisi' nin Türkiye halklarının haklı savaşımına olan sonsuz desteğini belirtmek istiyorum.

"Türkiye'nin imza attığı Helsinki Konferansının Nihai Belgesi'nin tanıdığı tüm haklardan Kürt halkı hiç bir şekilde yararlanamıyor. Hatta nesnel olarak varlığı dahi günümüzde faşist cunta tarafından inkar edilmekte. En insani hakkı olan kendi anadili ile konuşması yasaklanmıştır. Türkçe öğrenmeyi mecburi kıldırıp zorla türkçe okuma-yazma seferberliği yapıyor. Cunta bununla Kürt halkının kendi kendine yabancılaşmasını planlamaktadır. Kültürü, tarihi değerleri bizzat devlet eliyle tahrip ediliyor. Tabii ki bunların tümünü cunta silah zoruyla yapmak istiyor. Bu nedenle köylere baskınlar düzenleyip, halka köy meydanlarında toplu işkence yapılıyor"

Daha sonra anayasanın hazırlanışı kamuoyunda yaratılan sahte tartışma Evren'in tek taraflı tanıtma gezilerinden bahseden Süleyman Ateş, "Anayasa'nın oylanmasıyla kırallığı da kesinleşecek olan cuntanın başı Evren bununla da yetinmiyerek MGK üyeleri de krallık konseyi olarak ilan edilecek. Ve Türkiye en iyimser hesapla dahi yedi yıl tapulanmış olacak." dedi. Bu anayasaya tüm emekçilerin Kürt Türk halklarının hayır demesi

gerektiğini belirten S.Ateş konuşmasını şöyle bitirdi.

"Yaşasın uluslararası dayanışma! Faşist anayasaya hayır! Faşist cuntaya karşı güçlerimizi birleştirelim!"

Daha sonra söz alan Dr. Şakir Derkut ise "kışla demokrasinin kurallarını dikte ettiren anayasaya hayır gündemi ile toplandığımız şu sıralarda, cunta generalleri de ülkemizin bir bölgesinde, bir meydana topladıkları yurttaşlarımıza zorbaca gözdağı vererek halklarımıza karşı işledikleri suçları meşrulaştıracak yasal bir dayanışma kavuşmaya çalışıyor. Hem de hiç bir muhalefete olanak tanımadan, her türlü eleştiriye yasaklayarak..." diyerek anayasanın bütün maddeleri ile "Aslında özlenen sınıf mücadelesinin ekonomik, toplumsal ve politik alanlarda bastırılması, Kürt ulusunun susturulması" olduğunu belirterek görevin 7 Kasım' da sandık başına giderek Hayır oylarını cuntanın suratına çarpmak olduğunu anlattı.

Kürt Halk Evleri Sözcüsü de Kürdistan bölgesinde sürdürülen

zulmü vurgulayarak "siyasi partileri, demokratik kitle örgütlerini yasaklayan, parlamentoyu dağıtan, işçilerin uğrunda yıllarca kavga verdiği işçi haklarını bir kalemde silen, Kürt'üm diyeni vatan haini ilan eden faşist cunta, şimdi sürdürdüğü terörü anayasa adı altında yasallaştırmak istiyor.

Biz Kürt Halkevleri, halkımıza ve tüm Türkiyeli emekçilere silahların gölgesinde dayatılan bu Anayasaya Hayır" dediklerini söyledi. Anayasanın maddelerinden örnekler vererek halk düşmanı niteliğini anlatıp, silahların gölgesinde de olsa Evren'e ve FAŞİST CUNTA ANAYASASINA HAYIR demenin gerçek demokrasiye dönüşün ilk adımı olacağını söyledi.

DR. NİHAT SARGIN

Hazır bulunanları "üyeleri olmakla onur duyduğu Türkiye İşçi Partisi'nin bütün üyelerinin düşünce ve duygularına tercüman olduğuna inanarak içtenlikle selamlamakla sözlerine başlayan Sargin, çok önceden üzerinde durulup belirtildiği üzere cuntanın demokrasiye dönüş takvimi —yani demokrasiye ne zaman geçileceği konusunda öngörülen süreler— de önemli olmakla birlikte asıl önemli olanın, nasıl, ne biçim bir demokrasiye geçileceği olduğunu vurgulayarak sözlerine şöyle devam etti: " Gerçekten Cunta, daha başından çıkardığı kararnamele ve kanunlarla ve bunlara durmadan yenilerini eklemek suretiyle her önemli alanda yeni rejimin temel taşlarını —çıkacağı anayasadan çok önce— bir bir döşemekte idi. Bu rejimin ise demokrasiye yakından uzaktan bir ilişkisi bulunmamaktaydı. Demokrasiye geçiş adıyla ileri sürülen de üzerine parlamenter kılıf geçirilerek güya maskelenmeye çalışılmış, işçi ve emekçileri, geniş halk kitlelerini tümüyle karşısına alan kopkoyu bir diktatörlüktü. Adına ne denilirse densin, istenen buydu; gerçekleştirilmeye çalışılan da budur."

Bir hafta sonra referanduma sunulacak anayasa tasarisinin yalnızca bu teşhisi doğruladığını belirten Sargin "gözler o kadar dönmüştür ki, veya daha doğrusu, halktan korkuları öyle büyüktür ve ellerindeki baskı mekanizmasının hiçbir yerden gedik vermemesi endişesi öyle ağır basmaktadır ki, gerçekleştirilmesi öngörülen demokrasi kılıfı bile bu rolü oynayamamakta, altındaki nesnenin gerçek yüzü hemen her noktada açığa çıkmaktadır" diyerek genellikle anayasaların kağıt üzerinde demokratik hak ve özgürlükleri koruyor, güvence altına alıyor durumunda veya görünümünde olduklarını, ancak iktidarların uygulamalarının, bulunan ve yaratılan boşlukları kullanarak bunları kağıt üzerinde güzel sözler durumuna indirdiklerini, oysa referanduma sunulacak olan tasarıda bu yola gidilmekten dahi çekinildiğini, gerçek niyet ve düşüncelerin hemen her maddede şu veya bu biçimde kendini göstermesinden geri durulmadığını izahla, siyasal ve sendikal haklar, düşüncelerin açıklanması, yayılması, teşkilatlanma, basın yayın haklarının tasarıda nasıl özlerine dokunulduğunu hatırlatarak ve örnekler vererek "bu noktada bile." diye devam etmiştir "bazan ölçü o derece kaçırılmıştır ki, devlet adına istenildiği zaman istenilen kişiyi öldürebilme hakkı Anayasa maddesi haline getirilmiştir."

Bütün bunların da yetmediğini, genel maddelerin yanısıra getirilen geçici maddelerle bugünkü durumun bir isim değişikliğinin ötesinde aynen, en azından yedi yıl daha devamının garantiye alınmaya çalışıldığını belirten Sargin, "ancak bütün bunlar olmasaydı ve kağıt üzerinde güzel görünümü bir anayasa tasarı hazırlanmış olsaydı —eğer bir an için varsayılırsa— ona dahi 'hayır' denmesi gerekirdi" diyerek aslında, anayasanın hazırlayıcıları, hazırlandığı ortam, halk oylamasına sunulmuş biçimi ve sonuçlarından tasarinin kendisini soyutlamaya olanak olmadığını, anayasanın gerçek anlamını ancak bütün bunların bira-

KONUK; Jacques Tixler, CGT Temsilcisi—Fransa

"Değerli yoldaşlar, değerli dostlar,
Düzenlediğiniz "Cunta'nın Anayasasına Hayır" konferansınıza büyük bir memnuniyetle katkıda bulunuyoruz."

"Biz, bu konferansı Türkiye halkının savaşında çok önemli bir aşama olarak selamlıyoruz.
Dünkü oturum boyunca Türk ve Kürt örgüt temsilcilerinin görüşlerini yansıtan konuşmalarda Cuntaya karşı savaşımında birlik yolunda büyük bir istem olduğunu gördüm. Askersel rejime karşı daha etkili savaşmak, Türkiye'ye özgürlükleri yerleştirmek için farklılıklar ve görüş ayrılıklarını aşmak istemini gördüm.

Bu sevindirici ve yüreklendiricidir. Umutla yüklüdür. Ben inandıyorum ki sürdürülmesi gereken yol budur.

CGT, Türkiye halkıyla dayanışmasını sürdürecektir ve geliştirecektir. Ve özellikle DİSK'in emekçilere karşı görevlerini yerine getirebilmesi için dayanışmasını daha da yoğunlaştıracaktır."

KONUK; Leonard Goodenough,

Fransız Komünist Partisi

FKP adına Konferansınızı selamlar ve bu girişime üstün başarılar dilerim.

12 Eylül 1980' den bu yana, Türkiye'deki durumun insan haklarına yapılan saldırılar ve özgürlüklerin boğulması açısından ağırlığını biliyoruz.

General Evren' in ABD' nin desteğiyle yerleştiği rejim demokratlara, emekçilere çok pahalıya mal oluyor.

FKP Türkiye'deki durumu Avrupa kıtasındaki en önemli politik gerileme olarak görüyor. Demokratik kurumların yerleştirilmesi ve insan haklarına sağ gösterilmesi Türkiye için olduğu kadar tüm Avrupa içinde en acil bir sorundur.

Generallerin düzenlediği referandumun anlamını biliyoruz, bu diktatoryaya yasalık kazandırma girişimidir. Askerlerin bu tasarılarına verdikleri "Anayasa" adını red ediyoruz. Çok sayıda demok-ratin da söylediği gibi bu tasarı daha çok bir polis nizamnamesine benziyor. Eğer bu "Anayasa" uygulamaya konulacak olursa, Türkiye 1961 Anayasasını çok gerilerine düşecektir.

FKP, Türk generallerinin bu diktatörlüğe mahyaj yapma girişimini mahkum ediyor.

Tarihlerinde karanlık dönemler geçirmiş olan ama bugün komünist bakanlarında katıldığı bir sol hükümete dayanan Fransız emekçileri tartışma konusu yapıldığı ya da tehlikeye düştüğü her yerde demokrasiyi savunmanın önemini kavriyor.

FKP adına bana verilen bu fırsattan yararlanarak, Türk demokratlarının, demokrasinin yeniden kurulması, insan haklarına saygı gösterilmesi ve bu aşamada geniş bir mahyaj operasyonundan başka birşey olmayan referanduma karşı yürüttükleri desteklediğimizi dile getirmek isterim.

Türkiye halklarına demokrasi ve tutuklu tüm demokratlara özgürlük.

rada ele alınıp değerlendirilmesiyle kazanılabileceğini belirtmiş ve yurdun bugünkü durumundan, yürütülen baskı ve terörden, açılan yeni davalar, ekonomik, politik her alanda işçi sınıfımıza, Kürt Türk emekçi halk kitlelerine karşı devlet adına ve devlet kuvvetleriyle girişilen saldırılardan örnekler vermiştir.

Cuntanın dış politikasının da iç politikasının bir başka cephesini oluşturduğunu, bunların birbirinden ayrılamayacağını belirterek iç ve dış tekellerin, NATO'cu, Amerikancı generallerin istemleri doğrultusunda ülkemizin nasıl Orta Doğu ve Körfez ülkeleri için ve bunlarla birlikte tüm bölge ve dünya barışı için yeni bir tehdit unsuru olma durumuna getirilme yolunda olduğunu yeni haberlerin ışığında ortaya koyan Sargın ancak bütün hesaplarının altüst olmasının kaçınılmaz olduğunu belirtmiş ve konuşmasını büyük ustanın dizelerinden yararlanarak tamamlamak istediğini ifade ile "onlar işçi sınıfımıza, emekçi halkımıza düşman; onlar sana düşman, bana düşman; ölüm vurmuş damgasını alınlarına; gideceklerdir, bir daha geri dönmemesine" diyerek sözlerini bağlamıştır.

HÜSEYİN TOPRAK

Hüseyin Toprak, tekeli burjuvazinin mevcut yapısıyla içerisine düştüğü bunalımı aşmadığı, Orta Doğu'da çıkarları ağır darbe yiyen emperyalizm Türkiye'yi kaybetmemek ve daha sağlam bir üs haline getirmek istediği için Cuntanın işbaşına getirildiğini belirterek iki yıl boyunca sürdürülen baskı ve terörü anlattı. Faşist Cuntanın anayasası ile demokrasinin gelmeyeceğini vurgulayan H Toprak anayasa ile emekçi sınıf ve tabakaların siyasal örgütlenmelerinin, işçi sınıfını ekonomik demokratik haklarını gerçek anlamda savunacak, sınıf esasına dayalı sendikal örgütlemenin yasaklandığını düşünce özgürlüğünün tümüyle yok edilmesinin kalıcılaştırıldığını, çalışma hakkı, iş güvencesi, konut dokunulmazlığı ve giderek yaşama hakkının ortadan kaldırıldığını anlatarak şunları söyledi "yeni anayasada Kürt halkına yö-

nelik baskı ve terörün her an soykırımına dönüştürüleceği açık biçimde ortaya konuyor. Halkımızın kültürüne yönelik ırkçı-asimilasyoncu uygulamalar kat kat arttırılıyor. Kürt diliyle yayın yapma hakkının gaspedilmesi bir yana, Kürtçe konuşma yasağı giderek yaygınlaştırılıyor, bunun için insanlara ağır cezalar veriliyor."

Sonuçta, Cunta anayasası ile faşist düzene yasal kılıf hazırlandığını belirten Hüseyin Toprak anayasa oylamasında 'anayasaya hayır' oylarının kullanılmasının güçlüklerini, hangi oyların kullanılacağını tesbitinin kolaylıklarını anlatarak, anayasanın teşhir edilmesi çalışmalarını aktif biçimde sürdürmenin ve kitleleri sandık başına gitmemeye, boykot etmeye çağırmanın en gerçekçi tavır olacağını söyledi.

TSİP GENEL BAŞKANI AHMET KAÇMAZ

Konferansa katılanları Partisi adına selamlayarak konuşmasına başlayan TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz "anayasa" için söylenecek fazla bir söz kalmadığını, çünkü bu "anayasa"nın kabul edilebilir bir tarafı olmadığını, ayan beyan herkesce bilindiğini belirterek iki nokta üzerinde duracağını söyledi.

Anayasanın ekonomik bunalım, tabii afet ve tehlikeli salgın hastalıklar olduğu takdirde "olağanüstü hal" ilan etme yetkisi tanıdığını, bu "olağanüstü hal"lerde temel insan hak ve özgürlüklerinin tümüyle tanınmaz olduğunun maddelerde açıkça belirtildiğini anlattı. "Dolayısıyla Türkiye'de her an olağanüstü hal ilan etmeyi garanti altına almaktır bu anayasayla ve olağanüstü hal ilan edildiğinde diyor ki, bu 'anayasa' geçersizdir. Zaten bu 'anayasa' da hiç bir temel hak ve hürriyet garanti altına alınmış değil" diyerek birinci olarak bu 'anayasa'nın temel hak ve özgürlüklerin ortadan kaldırılmasını yasalastıran, orman yasa-sının yazılı hale getirilmiş şekli olduğunu söyledi. Bunun şerefi yahut şerefsizliğinin bir faşist

cuntaya nasip olduğunu söyledi. İkinci olarak da cuntanın bugünkü mevcut faşist diktatörlüğünü aynen anayasalaştırdığını anlatan A. Kaçmaz bu 'anayasa'nın komünistler, sosyal demokratlar, yurtsever devrimci hareketler, Kürt ulusu, nihayet dinci akımlar ve AP tarafından reddedilmiş olduğunu, cuntanın ancak dalaverelerle "bu anayasaya evet denmiştir" ilanını yapacağını vurguladı.

"İkinci nokta ise, tali olan noktadır. Yurtdışındaki potansiyelin ve bütün dünya demokratik kamuoyunun Cunta'ya yüklenmesi ve bizimle, demokrasi güçleriyle içten, en fedakar ilişkiler içine girmesi ve mücadelemizi desteklemeleridir. Bunların ikisini ne kadar ustaca biraraya getirebilirsek, cuntanın ömrünü o derece kısaltabileceğiz.

Bu süreç, 8 Kasım sonrasındaki süreç, tüm demokratik hak ve özgürlüklere sahip çıkılması sürecidir, bir demokratik programla demokrasi güçlerinin ortaya çıkması sürecidir ve iktidar mücadelesi verme sürecidir. Burada faşizme karşı, Generaller Cuntası'na karşı en geniş demokrasi güçlerinin seferber edilmesi yolu, demokrasi saflarında kim varsa onların hepsinin örgütlü birlikteliğini sağlamaktan geçer" diyor A. Kaçmaz konuşmasını şöyle bitirdi.

"Burada somutlaşan enternasyonal dayanışma bizleri yürekten sevindirmiştir. Avrupa'nın çeşitli ülkelerinden gelen çeşitli delegasyonlara ülkemizdeki demokrasi mücadelesi için gösterdikleri duyarlılık için, şükran borçlarımızı buradan çok daha büyük destek göreceğine, ve faşizme karşı mücadelenin hızla ilerleyeceğine gerçekten güveniyoruz. V inanıyoruz ki, işçi sınıfımızın başını çektiği demokrasi güçleri Evren Cuntası'nı 'anayasa'sıyla birlikte tarihin çöplüğüne atmasını bilecektir.

Zafer işçinin, halkın olacaktır! Zafer demokrasi güçlerinin olacaktır!"

FEDERAL ALMANYA'DAKİ ÖRGÜTLER

31 Ekim Pazar günü sabahı 5. Prezidyum üyeleri Erol Boyraz, Hasan Özcan, Özkan Mert, Fethi Savaşçı, Sertaç Bucak, Beria Önger, Metin Denizmen ve Orhan Doğançay'dan oluşuyordu.

Bu 5. oturumda söz alan DİB-AK, FİDEF, Gerçek Gazetesi ile Dayanışma Avrupa Komitesi, KKDK ve KOMKAR temsilcileri Konferansa Federal Almanya'daki Göçmen İşçilerin örgütleri olarak güç verdiler.

DİB-AK sözcüsü Erol Boyraz Türkiye'de yaşanan dönemi anla-

MESAJ; Mikis Theodorakis

"Değerli Dostlar, Türk Askeri Cuntasının amaçlarının açığa çıkarılmasını konu alan konferansı kalpten selamlıyorum.

Kana bulanmış Evren Cuntası acımasız baskısıyla Türk halkına düzmece anayasasını kabul ettirmeye çalışıyor.

Böylece bizim komşu halkımıza yeni daha ağır ipler bağlanacaktır. Ve bundan sonra her temel demokratik hak "legal" yöntemlerle baskı altında tutulacaktır.

Yunan demokratları 1967-74 yılları arasında Yunanistan faşist cuntası zamanında benzer acı tecrübeler edinmişlerdir.

Türkiye halkıyla dayanışmamı belirtir ve Türkiye demokratlarına demokrasi ve ulusal bağımsızlık mücadelesinde her başarıyı dilerim. Bu mücadele iki halk için de çok önemlidir. Çünkü ikisi de mümkün olduğu kadar yakın zamanda gerçek dostluk ve demokrasi altında mutlu bir şekilde yan yana yaşamak dileğindedir."

tarak 12 Eylül faşist darbesiyle başlanan sürecin Cunta Anayasası ile noktalanmak istendiğini vurguladı. "Cunta anayasası ile, baskı ve terörü, tekeli burjuvazi yararına talanı, işkenceyi, insanların sokak ortalarında öldürülmesini, Kürt halkına karşı girişilen soykırımı yasallaştırmak istenmektedir." diyerek yurt dışındaki göçmen işçileri de aldatmaya çalıştığını oysa Cunta ve Anayasasının onlara getireceği hiç bir şeyin olmadığını ve olamayacağını belirtti. Erol Boyraz, Cunta anayasasının halk düşmanı, demokrasi ve barış düşmanı yüzünü yorulmadan, bıkmadan Türkiyeli işçilere, Avrupalı demokrat ve barışseverlere anlatma görevini vurgulayarak konuşmasını şöyle bitirdi;

"Bugün burada yapılmakta olan ve iki yıldır Türkiye üzerine çöktürülmüş bulunan zifiri karanlık yurtdışından parçalayan bu ışık demetine ve tüm zorluklara rağmen ışık demetini yüksekte tutmasını bilenlere, buna maddi ve manevi her türlü desteği sağlayanlara Demokrasi İçin Birlik olarak en sıcak selamlarımızı sunuyoruz.

Ve yine bugün, Türkiye'de Cunta'nın insanlık dışı tüm vahşetine ve terörizme rağmen, insan onurunu çiğnetmeyenlere, halk düşmanı Cunta anayasasına Hayır diyebilme kararlılığını ve direncini gösterenlere bin selam.."

Sıradaki diğer konuşmacı Federal Almanya Türkiye İşçi Dernekleri Federasyonu adına Hasan Özcan idi. Türkiye'de hüküm süren koşullarda, düzenlenen bu uluslararası konferansa büyük değer biçtiklerini belirten H. Özcan, ne kadar gerici olurlarsa olsunlar hiç bir rejimin dünya demokratik kamuoyunu sesine sağır kalmadığını, uluslararası dayanışmanın barış, demokrasi iş ve ekmek kavgası veren halkımızı yüreklendirdiğini, bu uluslararası dayanışmanın gücü sonucu Cunta'nın "demokrasiye dönüyoruz" demek zoru altında kaldığını vurguladı. Uluslararası planda dünyanın savaş mı, barış mı ikilemiyle karşı karşıya kaldığını, emperyalizmin savaş kıskırtıcı politikasını geriletmeden onun desteğini alan cuntayı geriletmenin zorluğuna da işaret eden FİDEF Genel Başkanı H. Özcan, yurt dışındaki işçilerin sorunu ve anayasa taslağının bu konudaki aldatmacasına değindi ve bu çerçevede hazırlanan bir raporun prezidyum başkanlığına iletildiğini söyledi.

Ortak düşmana karşı eylem birliğinde anlaşılabilen ortak noktaları ön plana çıkarmanın ve "ta-rafın her alanda tam bir eşitlik anlayışı ile biraraya gelmesi, birbirlerine her hangi bir noktayı dayatmaması"nın temel ilke olarak almanın önemini anlatarak, "FİDEF olarak, bizim dışımızdaki demokratik örgütlerinde içtenlikle eylem birliğini istediğini anlayışından yola çıkıyoruz. Çünkü eylem birliği içinde bulunduğumuz ko-

MESAJ; I. Bilen,

TKP MK Genel Sekreteri

Değerli Başkan,
Değerli Delegeleler,

TKP MK adına, "cunta anayasasına hayır" konferansını en içten duygularıyla selamlarım.

Bu konferans, 7 Kasım anayasa referandumu öncesinde, yurtdışındaki tüm ilerici güçlerin ortak tutumunu saptamak bakımından büyük önem taşıyor. "Cunta anayasasına hayır" belgisi çevresinde böylesine geniş bir görüş birliğinin oluşması, halkımızın gerici askersel diktatörlüğe karşı savaşını güçlendirecektir. Konferansa doğrudan katılan, ya da onu desteklediğini bildiren Avrupalı komünist, sosyal demokrat ve öteki ilerici parti, sendika ve örgütlerin temsilcileri, Türkiye demokrasi güçlerine çok değerli enternasyonalist dayanışmada bulunuyorlar.

Bu konferans, dünyada ve bölgemizde, başta Reagan klığı olmak üzere, NATO başlıca yaratılan tehlikeli gelişmelerin büyüdüğü bir dönemde yapılıyor. Şimdi Türkiye'de, gerici askersel diktatörlük rejiminden kurtulmak, bu yolda savaşını güçlendirmek, ilerici güçlerin birliğini pekiştirmek ve uluslararası dayanışmayı yükseltmek, çok daha önemlidir. Konferansta, ABD emperyalist çevrelerinin saldırgan politikası sonucu insanlığın karşı karşıya olduğu termo-nükleer savaş tehlikesine karşı, Orta Avrupa'ya yeni atom roketlerinin yerleştirilmesine, Türkiye'ye ABD Çevik Güçlerinin üslendirilmesine karşı, güçlü bir ses yükselteceğizden TKP'nin kuşkusu yoktur. Çünkü bugün, cunta anayasasına, 24 Ocakçı yıkım politikasına karşı, on binlerce anti faşist tutuklu, idamla yargılanan genç insanları kurtarmak için yürütülen savaş, barış ve ulusal egemenlik için yürütülen savaşın ayrılmaz bir parçasıdır. Tüm insanlığın önünde olduğu gibi, Türkiye halkının da önünde barışı savunmaktan daha büyük bir sorun olamaz.

Konferans, Türkiye'de insan haklarının en kaba bir biçimde nasıl çiğnediğini, tüm dünya kamuoyuna bir kez daha duyuracaktır. Sosyalist ülkelere karşı, insan haklarının çiğnediği yolunda akıl almaz karalamalarda bulunan Amerikan yönetici çevrelerinin, adam öldürmeyi anayasa maddesi yapan, çalışan insanların tüm temel hak ve özgürlüklerini yok eden, Türkiye'yi bir zindana çeviren ve Kürt halkını, barbarca bir ulusal ezgi altına alan cunta karşındaki tutumu, emperyalizmin iç yüzünü çok iyi gösteriyor.

TKP tüm yurttaşlarımızı 7 Kasım günü referandumda, sandık başına gitmeye ve cunta anayasasına hayır demeye çağırıyor. Biz, bir yandan, 1961 anayasasının yürütülmesine karşı tüm güçlerle işbirliği yapıyoruz. Öte yandan, ulusal demokratik bir anayasa için savaşıyoruz. Bu anayasa barıştan yana, Türkiye'yi NATO zincirinden ve Amerikan köleliğinden kurtaran; tüm demokratik hak ve özgürlükleri tanıyan, özerklik temelinde Kürt ve Türk halklarının eşit haklı birliğini sağlayan; yerli ve yabancı tekelere karşı çalışanlardan yana bir ekonomi öngören; işçi sınıfının tüm ekonomik, politik haklarını güvence altına alan ve demokratik toprak reformu içeren bir anayasadır.

Değerli delegeleler,
Cuntanın ağır baskıları altında bir gün bile savaştan geri durmayan Türkiye işçi sınıfının, tüm ulusal, demokratik güçlerin birliği yolunda konferansın ileri bir adım olmasını dilerim.
30 Ekim 1982

şulların önümüze koyduğu nesnel bir zorunluluktur. Bu nedenle dışımızdaki demokratik örgütlerinde içtenlikle eylem birliğini istediğini anlayışından yola çıkıyoruz. " dedi ve şimdiye kadar gerçekleştirilen eylemlerin başarısını anlattı. H.Özcan konuşmasını şöyle noktaladı.

"Selam olsun cuntanın baskısına, zulmüne karşı, barış, ulusal bağımsızlık ve insan onuruna yararlı bir yaşam için en zor koşullarda savaşını yürüten Türkiye işçi sınıfına demokrasi güçlerine ve emekçi halkımıza.

Selam olsun haklı ve onurlu kavgamızda bizi yalnız bırakmayan, dayanışmalarını gösteren çeşitli uluslardan ilerici, yurtsever, demokrat kişi ve kuruluşlara.

Yaşasın uluslararası dayanışma Cunta Anayasasına Hayır."

Gerçek Avrupa Dayanışma Komitesi sözcüsü Orhan Doğançay, anayasanın Türk ve Kürt halklarının gözünde, tarih önünde kesinlikle mahkum edilmiş olduğunu, zaten '12 Eylül darbesinin ve onun sahiplerinin, yani bu anayasa hazırlayanların gayrimeşru ve yasa dışı' olduklarını vurguladı. "Halklarımızın ezici çoğunluğu bu anayasayı şimdiden reddetmiştir" diyerek faşist cuntanın "belli tekelci gruplar, geniş sayılabilecek bir subay kesimi, faşist MHP ve Beyaz Saray yönetimi dışında" destekçisinin kalmadığını, hile yaparak cuntanın RED oylarını az, KABUL oylarını fazla göstereceğini anlattı. O. Doğançay konuşmasını şu sözlerle bitirdi.

"Şurası kesindir ki, referandum dolayısıyla bu 'anayasa'ya karşı

yürüttüğümüz kampanya Cuntaya karşı mücadelemizde bir dönüm noktası olacaktır. Referandum sonrasındaki süreçte, uzun olmayan bir erimde anti-faşist mücadelemiz ileri boyutlar kazanarak etkin, güçlü ve sonuç alıcı büyük bir kitleliliğe dönüşecektir.

Bütün halklar gibi bizim halklarımız da özgürlüğe tutkundur. Kitleler özgürlüğü kendi öz mücadeleleriyle, örgütlü mücadeleleriyle elde edeceklerdir.

Ve zafer kopara kopara kazanılacaktır!

Daha sonra söz alan KKDK temsilcisi Metin Gökalp Cunta'nın iki yıllık süre içinde insan haklarını ve bölge barışını kundakladığını, ırkçı şoven propagandayı işleyerek Kürt halkına saldırıları yoğunlaştırdığını, zulüm, açlık ve sefaletten başka bir şey getirmediğini anlattı.

Tüm bu uygulamalarda faşist Cuntaya ve onun anayasasına karşı yürütülecek kararlı mücade- lenin, işçi sınıfının, demokratik ve anti-faşist güçlerin birlikte mücadelesinin önemini vurguladı. 7 Kasım 1982'nin bu alanda atılacak somut bir adımı oluşturduğunu belirterek, "daha dün Diyarbakır'da halkımız Evren'in demagojilerine karşılık vererek iş, ekmek, özgürlük istemini haykır- mıştır. Bu örnek bile tek başına cuntanın korkusunu ve güçsüzlü- ğünü ortaya çıkarırken, diğer yan- dan tüm anti-faşist güçlerin müca- dele birliğinin gerekliliğini ve acil- liğini somutlaştırmaktadır" dedi.

Metin Gökalp "Biz Federal Al- manya'daki Kürdistanlı işçilerin demokratik kitle örgütü olan KKDK (Kürdistan Devrimci De- mokrat İşçi Dernekleri) olarak bu yolda atılacak her türlü girişimi dün olduğu gibi bugün de tüm gücümüzle destekleyeceğiz. Bu i- nançla Cuntanın anayasasına hayır kampanyasında önemli yer tutan konferansın çalışmalarında başarı- lar diler hepimizi saygı ile selamlar- ız.

Faşist cuntanın anayasasına ha- yır!

Yaşasın uluslararası dayanışma! Yaşasın Türkiye ve Kürdistan halklarının kardeşliği ve ortak mü- cadelesi!

Yaşasın Kürdistan halkının ulu- sal demokratik halk devrimi sava- şımı!

Kahrolsun askeri faşist cunta!" sözleriyle bitirdi.

(KOMKAR sözcüsünün konu- şma metni edinilemediği için ya- yınlanamamaktayız.)

31 Ekim Pazar günü ayrıca Tür- kiye Halkçı Devrimci Federas- yonu, HDF Yönetim Kurulu'nun gönderdiği mesaj Konferansa des- tek ve güç katmıştır. Konferan- sın hazırlıklarına da aktif olarak katkıda bulunan HDF'nin mesajı şöyle;

"Değerli arkadaşlar, Sermayenin, askeri cunta tara- fından yaptırıldığı, yaşama hakkını,

MESAJ; Profesör Server Tanilli

"İşte bütün bu hükümleri ve nitelikleriyle, yeni Anayasa tasarısı bir gerici belgedir; çağdışıdır, insanlık dışıdır. Türkiye'nin bugünkü ve yarınki beklentilerine yanıt getirmekten uzaktır.

Bütün iddiaların tersine demokrasiye dönmüyoruz. Bütün dünya bilmelidir ki, Türkiye Burjuvazisinin gündeminde böyle bir şey yok. Gerçek anlamıyla hiç bir zaman olmamıştı zaten; bugün ise hiç yok! Türkiye'de, nice acılar pahasına kazanılmış bütün bir siyasal mirası reddederek, demokrasi ve özgürlük düşmanı, giderek halk düşmanı bir rejimi yerleştirmenin tezgahı yapılmaktadır. Anayasa adına hazırlanan da işte böyle bir tezgahın kılıfıdır. Halka da bu oyunda, bu pis oyunda bugün figüranlık yaptırılmak istenmektedir.

Yaşar mı böyle bir rejim? Yaşayabilir mi?

Bu, Türkiye'de ilerici, demokrat ve devrimci güçlerin kararlılığına ve her şeyden önce de derlenip toplanıp, yekpare bir güç haline gelip gelmemesine bağlıdır.

Başka hiç bir şeye de bağlı değildir.

Umut bundadır, kurtuluş da bunda.

Ey Türkiye'nin ilerici, demokrat ve devrimci güçleri, birleşiniz!

tüm özgürlükleri ve kazanılmış işçi haklarını gasp eden, işçi sendikalarının ve halkın dinamik güçlerinin siyasetle uğraşmasını yasaklayarak, muhalefetsiz, sistemli bir baskı rejimini yani sehmeye diktatörlüğünü amaçlayan ANAYASA taslağına karşı düzenlenmiş olduğunuz bu toplantıyı selamlıyor, halkımıza yararlı olması dileğiyle dayanışma içerişinde olduğumuzu bildiriyoruz.

Elbette bu anayasanın uzun ömürlü olmayacağına, halkımızın kendi anayasasını kendi elleriyle kuracağına ve gerçek demokrasiyi yaratacağına inancımız tamdır. Zira tarihin gelişimini tersine döndürecek yer yüzünde hiç bir güç yoktur ve olamaz da. Yarınlar, çökmekte olan ve can çekişen kapitalizmin ve onun pis kenefi faşizmin değil, bütün emekçi halkın, bütün ilerici insanlığın gözlerini diktiği yüce sosyalizmdir.

Cuntanın Anayasasına hayır!"

MELİKE DEMİRAĞ

"Az sonra adlarını okuyacağımız kişiler, Türkiye'deki rejimin demokrasiyle ilişkisi bulunmadığını açıklayan, bu rejime karşı bizim yanımızda olduklarını belirten ve bunu imzalarıyla kanıtlayan kişilerdir. İmzaladıkları metin, Türkiye'de insan haklarının çiğnendiğini açıklayan iki paragraftan sonra şu cümleyle bitiyor; ...ve Türkiye'deki cuntanın demokrasiye dönüş olarak adlandırdığı şeyin bir aldatmacadan ibaret olduğuna dünya kamuoyunun dikkatini çekeriz!"

Okuyacağı isimlerin aynı satırların altına tereddütsüz imza atacağına emin olunan fakat kendilerine ulaşamayan daha yüzbinlerce kişinin temsilcileri olduklarına inandığını belirten Melike Demirağ Yunanistan, Şili, Kanada, Federal Almanya, ABD, Fransa, Meksika, Arjantin, Hindistan, Cezayir, Pakistan, İtalya, SSCB, Belçika, Avusturya, İspanya, Kolombiya ve Kongo'dan onlarca ünlü bilim adamı, sanatçı, hukukçu ve edebiyatçının isimlerini okudu. Konferansa katılanların coşkuyla kar-

şıladıkları bu listeyi Prezidyum Başkanlığına sunan M.Demirağ "Cunta anayasasına hayır" diyen demokrasi güçlerinin sesine kendi sesini kattı.

SELAM VE DAYANIŞMA MESAJLARI

Cunta Anayasasına Hayır Konferansına iki gün boyunca gelen çok sayıda başarı ve dayanışma mesajlarından bazıları kısaca şunlar:

Christos Colscotranis (Hristiyan Demokratlar Başkanı—Yunanistan), Berlin HBV Sendikası, Alman Anti Faşistler Birliği VVN, Belçika Sosyalist Partisi, Belçika Komünist Partisi, Ernest Glinne (Avrupa Parlamentosu Sosyalist Grup Başkanı), Robert Chamberion (Avrupa Parlamentosu Haklar Komisyonu Başkanı), Jacques Denis (Avrupa Parlamentosu Gelişim Komisyonu Başkanı), Rene Piquet (Av. Parl. Komünist Grup Başkan Yard.), Maxime Gremetz/Louis Baillot/Georges Frishmann/Jacqueline Hoffmann(Av.Par. Komünist Grup üyeleri), Luciana Castellina (Av.Par. İtalyan Demokratik Merkez Parti üyesi), Mario Capanna (Av.Par. İtalyan Demokratik Parti üyesi), Jeak Van de Meulelrouche (Avrupa Par., Belçika Flaman Halk Birliği üyesi), Roland Boyes (Av.Par., İngiltere İşçi Partisi üyesi), Neil Blaney (Av.Parlamentosu, Serbest İrlanda üyesi), Johan van Minner

MESAJ; Lionel Murray, TUC—İngiliz Sendikalar Birliği Genel Sekreteri

Bildiğiniz gibi Genel Konseyimiz, Uluslararası İş örgütü ILO'nun tümüyle normal sendikal sorumluluğunun gereği olarak kararlaştırdığı çalışmalar için DISK'in 52 yöneticisi hakkındaki davayı şiddetle protesto etmiştir.

Konferansınızın, Türkiye emekçi halkının sendika ve insan özgürlüklerini yeniden alma çabalarına katkıda bulunacağını ümit ederim.

KONFERANS BİR MENZİL TAŞI OLSUN

"Bu konferans, tarihsel bir menzil işareti niteliğini de kazanabilir; eğer bizler, bu konferansın gerçekleştirilmesi ile filiz veren, en geniş bir politik yelpazede yer alan Avrupa ve Türkiye demokratlarının dayanışma ve eylem birliği hareketini büyütmeyi, geliştirip güçlendirmeyi bilirsek, başarısak" Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran açış konuşmasında böyle diyordu.

Gerçekten de değerlendirilebilirse sorusunun yanıtı, konferansın жүzenlenmesinden yürütümüne ve sonuçlandırılmasına kadar ki tüm süreçte ifadesini bulmaktadır. Düzenleyicilerden katılarak aktif destek gösterenlere ve izleyenlere kadar, herkesin kabul edebileceği ortak bir zemin oluşturulmuştur. Bu, sonuna kadar ve titizlikle korunabilmiştir.

Konferans, eylem birliği çalışmalarımız açısından önemli bir deney olmuştur. Demokrasi İçin Birlik, bu adımın atılmasına katkıda bulunan tüm güçleri derin dostluk duygularıyla selamlamaktadır.

MESAJ; Klaus Thuesing, SPD Milletvekili

"Anayasa tasarısının sadece kanlı diktatörlüğe demokratik bir görünüm sağlama amacını güttüğü yolunda kamuoyunun aydınlatılmasında başarılar diliyorum. Demokratlara karşı uygulanan işkence ve cinayetlerin dili açıktır.

Dayanışma selamlarıyla,

(A.Parlamentosu, Hollanda İşçi Partisi üyesi), Finlandiya Kauçuk ve Deri İşçileri Sendikası, Dieter Wunder (Federal Almanya Eğitim ve Bilim İşçileri Sendikası GEW Genel Başkanı), Ien van des Heuvel (Av.Parlamentosu sosyalist grup başkan yardımcısı), Safter Çınar (Berlin GEW temsilcisi), Race Reg (İngiltere İşçi Partisi Parlamenti), İngiltere DISK dayanışma komitesi.

Ayrıca, bir kısmı aşağıda belirtilen kişi ve kuruluşlar gönderdikleri mesajla toplantıyı selamlamış, böylece bir eylemi desteklediklerini belirterek Konferans'tan yükselen sese, seslerini katarak güç vermişlerdir;

Metin Denizmen (Bank—Sen Genel Başkanı), Eşref Okumuş (Petrol ve Kimya İşçileri Sendika-

sı Genel Başkan Vekili), Selahattin Uyar (TEKSTİL Genel Başkan Vekili), Yaşar Arıkan (DISK GYK üyesi, Hürsam—İş Genel Eğitim Sekreteri), İhsan Aksoy (Tevkari Gazetesi), Özlem Özgür (Politika Gazetesi Yazarı), Süleyman Üstün (Maden—İş Eğitim Dairesi Müdürü), Nizam Kaya (Münih Üniversitesi Öğretim üyesi), Genç Öncü, Dr. Filiz Kardam (İKD Ankara Şube Başkanı), TÖB—DER Diyarbakır Şube Başkanı, DİB Avusturya Komitesi, SANDER Kuzey Ren Vestfalya Sanatçılar Derneği adına Aydın Karahasan, Düsseldorf İşçi Derneği, Mahmut Bakı (Kürt gazetecisi, Yazar—İsveç), Avusturya Türk Kültür Derneği, Derviş Yüce (Sulzbach İşçi Derneği Başkanı), Ali Asker Arslan (Demokratik Yurtseverler Birliği Federasyonu Başkanı—Berlin), Kürdistan Devrimci Demokratları, DDKD Merkez Yönetim Kurulu, Sümeysa Çakır, Ural Ateşer, İsmail Kahraman (DGB Baden Württemberg Eyaleti Türk İşçileri Bürosu), Fransa Türkiyeli Öğrenciler Birliği, Fransa Türkiyeli İşçiler Birliği, İsveç Türkiyeli Sanatçılar Örgütü, Belçika Türkiyeli İşçiler Birliği Başkanı Mehmet Alaca, İsveç Türkiyeli İlericiler Birliği, Ali Öcalan (İsveç Türkiyeli İşçi Dernekleri Federasyonu), Mehmet Özcan (Türk İşçileri Cemiyeti Başkanı—Danimarka), Cemiyeti Başkanı—Danimarka), N.Mehmet (Kıbrıs Türk Demokrasi Derneği Başkanı—İngiltere).